

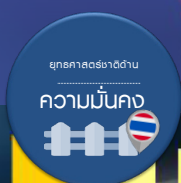

แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ

ประเด็นที่ 02

02

การต่างประเทศ

ยุทธศาสตร์ชาติด้าน

ความมั่นคง

ยุทธศาสตร์ชาติด้าน

การสร้างความสามารถ
ในการแข่งขัน

ยุทธศาสตร์ชาติด้าน

การพัฒนา
และเสริมสร้างศักยภาพ
ทรัพยากรมนุษย์

ยุทธศาสตร์ชาติด้าน

การสร้างโอกาส
และความเสมอภาค
ทางสังคม

ยุทธศาสตร์ชาติด้าน

การสร้างการเติบโต
บนคุณภาพชีวิตที่เป็น
มิตรต่อสิ่งแวดล้อม

ยุทธศาสตร์ชาติด้าน

การปรับสมดุลและ
พัฒนาระบบการบริหาร
จัดการภาครัฐ

“พัฒนาต่อยอดการต่างประเทศเพื่อให้ไทยเป็นประเทศพัฒนาแล้ว
มีความมั่นคง มั่งคั่ง และยั่งยืน”

แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ ประเด็น (02) การต่างประเทศ มุ่งเน้นให้ไทยเป็นประเทศที่พัฒนาแล้ว มีความมั่นคง มั่งคั่ง และยั่งยืน โดยการดำเนินงานด้านการต่างประเทศให้ไทยมีความพร้อมและบทบาทเชิงรุกอย่างสร้างสรรค์เพื่อเป็นผู้เล่นสำคัญในเวทีโลก และมีความร่วมมือกับนานาชาติในลักษณะที่จะเกื้อหนุนต่อความก้าวหน้าในทุก ๆ ด้านของไทย อาทิ ความมั่นคง เศรษฐกิจ และเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาประชาคมโลก โดยมีเป้าหมายระดับประเด็นคือ **การต่างประเทศไทย มีเอกภาพ ทำให้ประเทศไทยมีความมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน มีมาตรฐานสากล และมีเกียรติภูมิในประชาคมโลก** ซึ่งมีส่วนสนับสนุนการบรรลุเป้าหมายประเด็นยุทธศาสตร์ชาติทั้ง 6 ด้าน

การประเมินผลลัพธ์การดำเนินการที่ส่งผลต่อการบรรลุเป้าหมาย

020001

การต่างประเทศไทย มีเอกภาพ ทำให้ประเทศไทยมีความมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน มีมาตรฐานสากล และมีเกียรติภูมิในประชาคมโลก

ปี 2562

ปี 2563

ปี 2564

ค่าเป้าหมายที่ต้องบรรลุภายในปี 2565

ตัวชี้วัดด้านการต่างประเทศไทย มากขึ้น/ดีขึ้น ร้อยละ 5-10

เมื่อพิจารณาจาก**ตัวชี้วัดด้านการต่างประเทศไทย** ซึ่งดัชนีการทูตระดับโลก (Global Diplomacy Index: GDI) ที่จัดเก็บโดย สถาบันโลวี สถาบันวิจัยประเทศออสเตรเลีย ไม่มีการเผยแพร่ในปี 2564 จึงพิจารณาเทียบเคียงจากการดำเนินงานผ่านกลไกที่ประเทศไทยที่เกิดจากการบูรณาการความร่วมมือระหว่างหน่วยงานทั้งในประเทศและส่วนราชการที่ประจำการในต่างประเทศนำโดยกระทรวงการต่างประเทศอย่างมีเอกภาพ เพื่อพัฒนาบทบาทอย่างสร้างสรรค์ของประเทศไทยในเวทีโลก ขยายความร่วมมือในระดับทวิภาคีและพหุภาคีทั้งในและนอกภูมิภาค ซึ่งปัจจุบันประเทศไทยได้สถาปนาความสัมพันธ์ทางการทูตกับนานาชาติประเทศ และได้จัดตั้งสถานเอกอัครราชทูตไทยในต่างประเทศ 66 แห่ง สถานกงสุลใหญ่ 28 แห่ง คณะผู้แทนถาวรไทย 3 แห่ง และสำนักงานการค้าและเศรษฐกิจไทย 1 แห่ง รวมทั้งสิ้น 98 แห่ง (กระทรวงการต่างประเทศ, 2564) เพื่อปฏิบัติภารกิจเกี่ยวกับการส่งเสริมความสัมพันธ์ รายงานสภาวะการณ์ทางการค้า เศรษฐกิจ สังคม และวัฒนธรรมในประเทศที่อยู่ในความรับผิดชอบ ดำเนินการเกี่ยวกับงานด้านกงสุล ดูแล ปกป้อง ค้ำจุนผลประโยชน์ของประเทศไทยและคนไทยในต่างประเทศ ตลอดจนปฏิบัติงานร่วมกับหรือสนับสนุนการปฏิบัติงานของหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้อง ด้วยการดำเนินการด้านการต่างประเทศที่มีเอกภาพนี้ จะส่งเสริมให้ประเทศไทยมีความมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน มีมาตรฐานสากล และมีเกียรติภูมิในประชาคมโลก โดยการดำเนินการพัฒนาหลายมิติเพื่อสร้างความเชื่อมั่นและบทบาทของไทยในเวทีโลก ประกอบด้วย **มิติด้านความมั่นคง** ซึ่งมีรายละเอียดปรากฏในแผนแม่บทฯ ประเด็นความมั่นคง แผนย่อยที่ 4 ด้านการบูรณาการความร่วมมือด้านความมั่นคงกับอาเซียน และนานาชาติ รวมทั้งองค์กรภาครัฐและที่ไม่ใช่ภาครัฐ

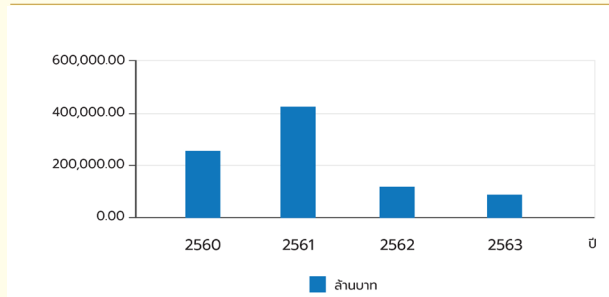

การต่างประเทศ

มิติด้านความมั่งคั่ง เมื่อพิจารณาเทียบเคียงจากระดับการลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศ (Foreign Direct Investment: FDI) แม้ว่าในปี 2563 จะมีมูลค่า 139,902.67 ล้านบาท ปรับตัวลดลงจาก 149,286.40 ล้านบาทในปี 2562 หรือคิดเป็นร้อยละ 6.71 ทว่าเป็นไปในทิศทางเดียวกับมูลค่า FDI ในภาพรวมของภูมิภาคอาเซียนที่ลดลงถึงร้อยละ 25 รวมถึงมูลค่าการค้าของประเทศไทยลดลงจาก 15,054,049.4 ล้านบาทในปี 2562 เป็น 13,659,835 ล้านบาทในปี 2563 หรือลดลงร้อยละ 9.3 ซึ่งสอดคล้องกับแนวโน้มด้านการค้าของประเทศอื่น ๆ ในภูมิภาคเอเชียและแปซิฟิกที่ได้รับผลกระทบจากสถานการณ์การแพร่ระบาดของเชื้อโควิด-19 นอกจากนี้ ในการจัดอันดับดัชนีนวัตกรรมโลก (Global Innovation Index: GII) ในปี 2564 ประเทศไทยอยู่ที่อันดับ 43 จาก 132 ประเทศ พัฒนาขึ้นจากอันดับที่ 44 จาก 131 ประเทศ ในปี 2563

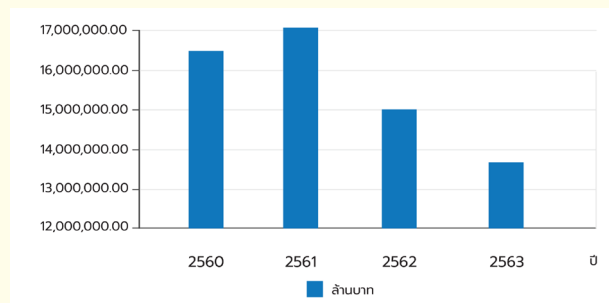
มิติด้านความยั่งยืน รายงานความก้าวหน้าเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน (SDGs) ของประเทศไทย พ.ศ. 2559 – 2563 ที่จัดทำโดยสำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ได้รายงานความก้าวหน้าการดำเนินการเพื่อขับเคลื่อน SDGs ในระยะ 5 ปี นับตั้งแต่ประเทศไทยได้รับรองวาระการพัฒนาที่ยั่งยืน ค.ศ. 2030 ในปี 2559 ซึ่งการดำเนินการเพื่อบรรลุเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน (SDGs) ใช้ระยะเวลารวม 15 ปี ตั้งแต่ พ.ศ. 2558 – 2573 โดยการจะบรรลุเป้าหมาย SDGs ได้นั้นจะต้องบรรลุเป้าหมายย่อยทั้งหมด 169 ตัว ประเทศไทยจึงควรบรรลุเป้าหมายย่อย (Targets) ให้ได้ปีละ 11 ตัว ดังนั้น ในช่วงระยะเวลา 6 ปีที่ผ่านมา (พ.ศ. 2559 – 2564) ประเทศไทยควรต้องบรรลุเป้าหมายย่อยให้ได้ 66 เป้าหมายย่อย ซึ่งจากรายงาน พบว่า ประเทศไทยบรรลุค่าเป้าหมายย่อย 52 เป้าหมายย่อยหรือคิดเป็นร้อยละ 78.7 ซึ่งอยู่ในระดับต่ำกว่าค่าเป้าหมาย

มูลค่าการลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศ

ที่มา: ธนาคารแห่งประเทศไทย

มูลค่าการค้า

ที่มา: สำนักงานปลัดกระทรวงพาณิชย์

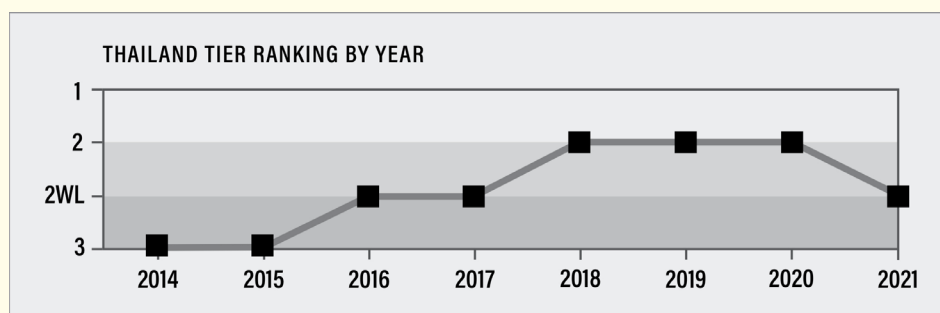
ที่มา: สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

โดยมีเป้าหมายย่อยที่มีค่าสถานะการบรรลุเป้าหมายต่ำกว่าค่าเป้าหมายชั้นวิกฤติที่ต้องให้ความสำคัญในการขับเคลื่อนจำนวน 9 เป้าหมายย่อย ได้แก่ เป้าหมายย่อยที่ 2.1 การยุติความหิวโหย และเสริมสร้างความมั่นคงทางอาหารและโภชนาการ เป้าหมายย่อยที่ 2.2 การยุติภาวะทุพโภชนาการ เป้าหมายย่อยที่ 2.4 ระบบเกษตรและอาหารที่ยั่งยืน เป้าหมายย่อยที่ 3.4 การลดการเสียชีวิตด้วยโรคไม่ติดต่อ เป้าหมายย่อยที่ 3.6 การลดการเสียชีวิตและการบาดเจ็บจากอุบัติเหตุทางถนน เป้าหมายย่อยที่ 3.9 การลดการเสียชีวิตและการเจ็บป่วยจากสารเคมีอันตราย มลพิษ และการปนเปื้อนทางอากาศ น้ำ และดิน เป้าหมายย่อยที่ 10.c การลดค่าธรรมเนียมการโอนเงินระหว่างประเทศ เป้าหมายย่อยที่ 14.1 การลดมลพิษทางทะเล และเป้าหมายย่อยที่ 14.5 การอนุรักษ์พื้นที่ทางทะเลและชายฝั่ง

มิติการมีมาตรฐานสากล ประเทศไทยได้ดำเนินการตามพันธกรณีระหว่างประเทศและมาตรฐานสากลที่สำคัญในหลายด้านอันส่งผลให้สามารถบรรลุค่าเป้าหมายที่ตั้งไว้ได้ โดยไทยได้ดำเนินการแก้ไขปัญหาการละเมิดสิทธิมนุษยชนและผลกระทบด้านสิทธิมนุษยชน และได้จัดทำรายงานทบทวนสถานการณ์สิทธิมนุษยชนของประเทศไทย (Universal Periodic Review : UPR) ในการประชุมสัมพันธภาพลักษณะทางด้านสิทธิมนุษยชนของไทยให้เป็นไปตามมาตรฐานสากล ดำเนินการด้านการต่อต้านการค้ามนุษย์ผ่านกระบวนการสร้างความร่วมมือกับภาคประชาสังคมในการร่วมสืบสวนปัญหาการค้ามนุษย์และการคุ้มครองเหยื่อจากกระบวนการ แม้จะได้รับผลกระทบจากการแพร่ระบาดของเชื้อโควิด-19 ที่ส่งผลให้ภาครัฐไม่สามารถดำเนินการได้อย่างเต็มศักยภาพซึ่งเป็นไปในลักษณะเดียวกันกับหลายประเทศทั่วโลก ทำให้สถานะของประเทศไทยในรายงานการค้ามนุษย์ของสหรัฐอเมริกา หรือ TIP Report อยู่ในอันดับ Tier 2 Watch List ในปี 2564 อย่างไรก็ตาม ประเทศไทยประสบความสำเร็จในการผลักดันให้ข้อริเริ่มของไทย “วาระหลักการกรุงเทพฯ ว่าด้วยการดำเนินการด้านสาธารณสุขภายใต้กรอบการดำเนินงานเซนต์โดว่าด้วยการลดความเสี่ยงจากภัยพิบัติ ค.ศ. 2015-2030” ในการประชุมประจำปีของคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนและสังคมแห่งชาติสำหรับเอเชียและแปซิฟิก ให้เป็นมาตรฐานในระดับสากล

สถานะการค้ามนุษย์ของไทยตามรายงาน TIP Report

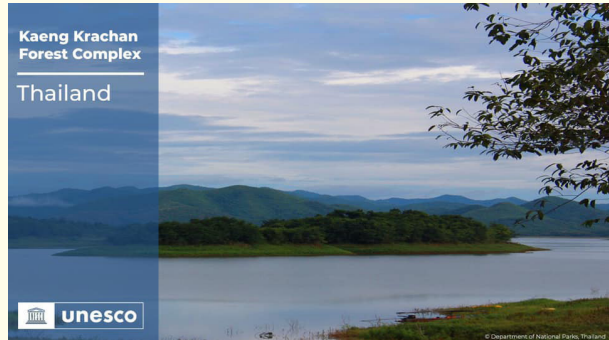

ที่มา: 2021 Trafficking in Persons Report

และมิตีการมีเกียรติภูมิในประชาคมโลก

ด้วยการขับเคลื่อนการต่างประเทศไทยด้วยอำนาจแบบนุ่มนวลส่งผลให้ “พื้นที่กลุ่มป่าแก่งกระจาน” ได้ขึ้นทะเบียนเป็นมรดกโลกที่มีความหลากหลายทางชีวภาพขององค์การยูเนสโกได้สำเร็จ ประเทศไทยได้เป็นเจ้าภาพจัดการประชุมภูมิภาคเอเชียแปซิฟิกเพื่อสนับสนุนการประชุมระดับสูงของสมาชิกสหประชาชาติเรื่องเอชไอวีและเอดส์ พ.ศ. 2564 ด้านการทูตเชิงมนุษยธรรม ประเทศไทยได้มอบเงินให้กับโครงการระดับพหุภาคีเพื่อเร่งการแจกจ่ายวัคซีนป้องกันการติดเชื้อโควิด-19 ขององค์การอนามัยโลก เพื่อใช้ในการรับมือกับเชื้อโควิด-19 ประเทศไทยได้มีบทบาทในเวทีระหว่างประเทศอย่างต่อเนื่อง อาทิ การได้รับเลือกตั้งให้ดำรงตำแหน่งคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนสหประชาชาติว่าด้วยการป้องกันอาชญากรรมและความยุติธรรมทางอาญา วาระปี 2565 – 2567 คณะกรรมการบริหารขององค์การเพื่อการส่งเสริมความเสมอภาคระหว่างเพศและเพิ่มพลังของผู้หญิงแห่งสหประชาชาติ วาระปี 2565 – 2567 มีบุคลากรชาวไทยได้รับคัดเลือกให้ดำรงตำแหน่งสมาชิกคณะกรรมการกฎหมายระหว่างประเทศ วาระปี 2566 - 2570 สมาชิกรัฐสภาไทยได้รับเลือกตั้งให้ดำรงตำแหน่งสำคัญในระหว่างการประชุมสมัชชาสหภาพรัฐสภา ครั้งที่ 142 จำนวน 2 ตำแหน่ง คือ สมาชิกคณะที่ปรึกษาระดับสูงว่าด้วยการต่อต้านการก่อการร้ายและแนวคิดสุดโต่งที่นิยมความรุนแรง และสมาชิกคณะทำงานว่าด้วยวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี สะท้อนให้เห็นถึงการยอมรับจากนานาประเทศ และโอกาสที่ไทยจะมีบทบาทในการกำหนดทิศทางและผลักดันประเด็นที่สำคัญในเวทีโลก อันจะนำมาสู่การมีเกียรติภูมิในประชาคมโลก

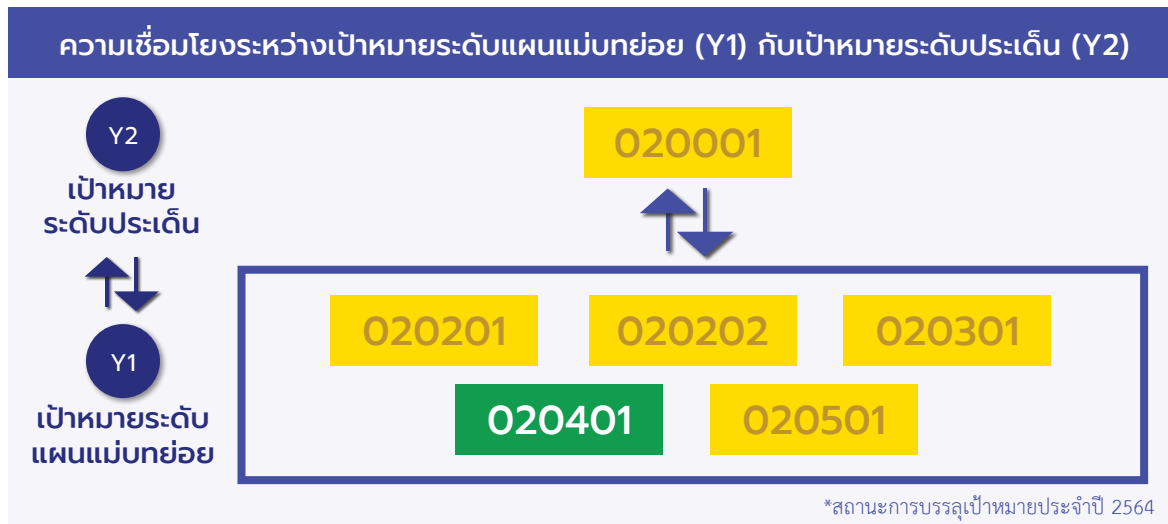
ที่มา: องค์การการศึกษา วิทยาศาสตร์ และวัฒนธรรมแห่งสหประชาชาติ (ยูเนสโก)

ทั้งนี้ ยังมีประเด็นท้าทายที่ต้องดำเนินการเพื่อให้บรรลุเป้าหมายของแผนแม่บทฯ ได้แก่ (1) การสร้างความรู้ ความเข้าใจ และความตระหนักรู้ของส่วนราชการ กลุ่ม/องค์กร และประชาชนในการปฏิบัติตามกฎระเบียบ พันธกรณี และมาตรฐานระหว่างประเทศ เพื่อให้มาตรฐานต่าง ๆ ในประเทศดีขึ้น และได้รับการยอมรับ (2) การดำเนินการจัดทำฐานข้อมูลระบบบริหารจัดการด้านการต่างประเทศให้เป็นปัจจุบัน เพื่อเป็นประโยชน์ในการติดตามความคืบหน้าการดำเนินการ และใช้เป็นข้อมูลประกอบการพิจารณา การกำหนด และการตัดสินใจ นโยบายด้านการต่างประเทศ (3) การบูรณาการระหว่างส่วนราชการไทยเพื่อขับเคลื่อนการต่างประเทศ เพื่อให้การดำเนินนโยบายด้านการต่างประเทศเป็นไปอย่างมีเอกภาพ (4) การสร้างความตระหนักรู้โดยอาศัยการสร้างฐานความรู้ ความเข้าใจและการสื่อสารประชาสัมพันธ์ ให้ทุกภาคส่วนเข้าใจตรงกันถึงเป้าหมายร่วมในการดำเนินการด้านต่างประเทศในแต่ละมิติ และ (5) การแพร่ระบาดของเชื้อโควิด-19 ที่ส่งผลกระทบต่อการพัฒนาการต่างประเทศในหลายมิติ

แผนแม่บทฯ ประเด็น (O2) การต่างประเทศ

ประกอบด้วย 5 เป้าหมายระดับแผนแม่บทย่อย โดยมีสถานะการบรรลุเป้าหมาย ดังนี้

020201

ปี 2562

ปี 2563

ปี 2564

ประเทศไทยเป็นหนึ่งในศูนย์กลางทางการค้า การลงทุน การบริการ และความเชื่อมโยงในภูมิภาคเอเชีย โดยมีระบบเศรษฐกิจที่เน้นนวัตกรรมดีขึ้น กำหนดค่าเป้าหมายที่ต้องบรรลุในปี 2565 ได้แก่ ระดับความสัมพันธ์และความร่วมมือด้านเศรษฐกิจ ความเชื่อมโยง และนวัตกรรมในกรอบทวิภาคี ภูมิภาค และพหุภาคีมากขึ้น/ดีขึ้นเฉลี่ยร้อยละ 5 – 10

โดยเทียบเคียงข้อมูลจากมูลค่าการลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศ (FDI) พบว่า ในปี 2563 ลดลงร้อยละ 6.71 จากปี 2562 ซึ่งเป็นไปในทิศทางเดียวกับมูลค่า FDI ในภาพรวมของภูมิภาคเอเชีย มูลค่าการค้าของประเทศไทย พบว่าในปี 2563 ลดลงร้อยละ 9.3 จากปี 2562 ซึ่งสอดคล้องกับแนวโน้มด้านการค้าของประเทศอื่น ๆ ในภูมิภาคเอเชียและแปซิฟิก ดัชนีนวัตกรรมโลก (GII) พบว่าในปี 2564 ประเทศไทยอยู่ในอันดับที่ 43 จากทั้งหมด 132 ประเทศ โดยยังคงมีความท้าทายจากการชะลอตัวของมูลค่าการค้าและการลงทุนของประเทศไทย ที่มีสาเหตุหลักมาจากสถานการณ์การแพร่ระบาดของเชื้อโควิด-19 การหยุดชะงักในห่วงโซ่อุปทาน ตลอดจนภาวะความไม่แน่นอนและการชะลอของเศรษฐกิจโลก ส่งผลกระทบโดยตรงต่อเศรษฐกิจไทย ส่งผลให้มีสถานะการบรรลุเป้าหมายอยู่ในระดับต่ำกว่าค่าเป้าหมาย

020202

ปี 2562

ปี 2563

ปี 2564

ประเทศไทยเป็นส่วนการพัฒนาที่ยั่งยืนกับต่างประเทศ เพื่อร่วมกันบรรลุเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนของโลก กำหนดค่าเป้าหมายที่ต้องบรรลุในปี 2565 ได้แก่ ระดับความสำเร็จของบทบาทไทยในการเป็นส่วนการพัฒนาที่ยั่งยืนกับต่างประเทศมากขึ้น/ดีขึ้น เฉลี่ยร้อยละ 5 - 10

โดยเทียบเคียงข้อมูลจากรายงานความก้าวหน้าเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน (SDGs) ของประเทศไทย พ.ศ. 2559 - 2563 ซึ่งรายงานการดำเนินการเพื่อขับเคลื่อน SDGs ในระยะ 5 ปี นับตั้งแต่ประเทศไทยได้รับรองวาระการพัฒนาที่ยั่งยืน ในปี พ.ศ. 2559 พบว่า จากเป้าหมายที่ประเทศไทยจะต้องบรรลุให้ได้ 66 เป้าหมายย่อยภายในปี 2564 ประเทศไทยบรรลุได้ 52 เป้าหมายย่อยหรือคิดเป็นร้อยละ 78.7 โดยยังคงมีความท้าทายจากการแพร่ระบาดของเชื้อโควิด-19 ที่ส่งผลต่อความก้าวหน้าในการพัฒนาในมิติต่าง ๆ ทำให้การขับเคลื่อน SDGs มีแนวโน้มถดถอยลง ในบางด้าน ส่งผลให้มีสถานะการบรรลุเป้าหมายอยู่ในระดับต่ำกว่าค่าเป้าหมาย

020301

ปี 2562

ปี 2563

ปี 2564

ประเทศไทยมีการพัฒนาที่สอดคล้องกับมาตรฐานสากลในทุกมิติและสามารถมีบทบาทเชิงรุกในการร่วมกำหนดมาตรฐานสากลเพิ่มขึ้น กำหนดค่าเป้าหมายที่ต้องบรรลุในปี 2565 ได้แก่ (1) ระดับความร่วมมือกับต่างประเทศในการปรับปรุง/พัฒนามาตรฐานภายในประเทศให้สอดคล้องกับพันธกรณีระหว่างประเทศและมาตรฐานสากลที่สำคัญ (2) ระดับความสำเร็จของบทบาทไทยในการกำหนดบรรทัดฐานและมาตรฐานระหว่างประเทศ และ (3) อันดับ/คะแนนของไทยในดัชนีสากลในประเด็นที่มีนัยสำคัญต่อผลประโยชน์ของชาติมีพัฒนาการที่มากขึ้น/ดีขึ้น เฉลี่ยร้อยละ 5 - 10

โดยเทียบเคียงข้อมูลจากการดำเนินการตามพันธกรณีระหว่างประเทศ พบว่า ไทยได้ดำเนินการแก้ไขปัญหาการละเมิดสิทธิมนุษยชนและผลกระทบด้านสิทธิมนุษยชน จัดทำรายงานทบทวนสถานการณ์สิทธิมนุษยชนของประเทศไทย เพื่อประชาสัมพันธ์ภาพลักษณ์ทางด้านสิทธิมนุษยชนของไทย สร้างความร่วมมือกับภาคประชาสังคมในการร่วมสืบสวนปัญหาการค้ำฉวยและการคุ้มครองเหยื่อจากกระบวนการ แต่เนื่องจากสถานการณ์การแพร่ระบาดของเชื้อโควิด-19 ส่งผลให้ภาครัฐไม่สามารถดำเนินการป้องกันและปราบปรามปัญหาการค้ำฉวย ซึ่งเป็นไปในลักษณะเดียวกันกับหลายประเทศทั่วโลก ทำให้ไทยไม่สามารถบรรลุมาตรฐานขั้นต่ำในการขจัดปัญหาดังกล่าว และสถานะของไทยในรายงานการค้ำฉวย หรือ TIP Report อยู่ในอันดับ Tier 2 Watch List ซึ่งลดลงจากปี 2563 โดยยังคงมีความท้าทายจากความไม่สอดคล้องกันระหว่างมาตรฐานสากลและมาตรฐานภายในประเทศ ข้อจำกัดด้านความรู้ความเข้าใจของส่วนราชการ กลุ่ม/องค์กร และประชาชนในการปฏิบัติตามกฎระเบียบ พันธกรณี และมาตรฐานระหว่างประเทศ ส่งผลให้มีสถานะการบรรลุเป้าหมายอยู่ในระดับต่ำกว่าค่าเป้าหมาย

020401

ปี 2562

ปี 2563

ปี 2564

ประเทศไทยมีเกียรติภูมิ อำนาจต่อรอง และได้รับการยอมรับในสากลมากขึ้น กำหนดค่าเป้าหมายที่ต้องบรรลุ ในปี 2565 ได้แก่ (1) ระดับความสำเร็จของไทยในการสร้างความเข้าใจ/การยอมรับภาพลักษณ์ และความนิยมไทยในสากล ด้วยอำนาจแบบนุ่มนวลของไทย (2) ระดับความสำเร็จของไทยในเวทีระหว่างประเทศ และ (3) ระดับความสำเร็จในการพัฒนาศักยภาพและเสริมสร้างเครือข่ายของคนไทย/ชุมชนไทยในต่างประเทศ ให้มีความเข้มแข็ง และมีเกียรติภูมิมากขึ้น/ดีขึ้น เฉลี่ยร้อยละ 5 – 10

โดยเทียบเคียงข้อมูลจากระดับความสำเร็จของไทยในการสร้างความเข้าใจ/การยอมรับภาพลักษณ์ และความนิยมไทยในสากลด้วยอำนาจแบบนุ่มนวล พบว่า พื้นที่กลุ่มป่าแก่งกระจาน ได้ขึ้นทะเบียนเป็นมรดกที่มีความหลากหลายทางชีวภาพขององค์การยูเนสโก ไทยได้เป็นเจ้าภาพจัดการประชุมภูมิภาคเอเชียแปซิฟิกเพื่อสนับสนุนการประชุมระดับสูงของสมาชิกสหประชาชาติเรื่องเอชไอวีและเอดส์ พ.ศ. 2564 จากระดับความสำเร็จของไทยในเวทีระหว่างประเทศ พบว่า ประเทศไทยและคนไทยได้รับการยอมรับให้ดำรงตำแหน่งสำคัญในเวทีระหว่างประเทศ จากระดับความสำเร็จในการพัฒนาศักยภาพและเสริมสร้างเครือข่ายของคนไทย/ชุมชนไทยในต่างประเทศ ให้มีความเข้มแข็งและมีเกียรติภูมิ พบว่า ทีมประเทศไทยได้ดำเนินการด้านการต่างประเทศเพื่อเสริมสร้างความนิยมไทยผ่านการประชาสัมพันธ์ประเทศไทยในเชิงรุกในมิติด้านสังคมและวัฒนธรรม ในด้านอาหารไทย ศิลปวัฒนธรรมไทย และการท่องเที่ยวไทย โดยยังคงมีความท้าทายจากการแพร่ระบาดของเชื้อโควิด-19 ส่งผลให้กิจกรรมการท่องเที่ยวและการจัดประชุมนานาชาติต้องชะงักลง รวมไปถึงการแลกเปลี่ยนการเยือนระดับผู้นำ/การเข้าคารวะนายกรัฐมนตรีของแขกต่างประเทศ ส่งผลกระทบต่อการส่งเสริมสถานะและอำนาจแบบนุ่มนวลของไทย ทว่าเมื่อเทียบกับแนวโน้มสถานการณ์ทั่วโลกที่เป็นไปในทิศทางเดียวกัน ส่งผลให้สถานะการบรรลุเป้าหมายของไทยยังคงอยู่ในระดับการบรรลุเป้าหมาย

020501

ปี 2562

ปี 2563

ปี 2564

ทุกภาคส่วนมีส่วนร่วมในการขับเคลื่อนการต่างประเทศอย่างมีเอกภาพ และไทยเป็นหุ้นส่วนความร่วมมือกับต่างประเทศในทุกมิติมากขึ้น กำหนดค่าเป้าหมายที่ต้องบรรลุในปี 2565 ได้แก่ (1) ระดับความร่วมมือระหว่างส่วนราชการไทยเพื่อพัฒนา/ขับเคลื่อนการต่างประเทศในทุกมิติ (2) ระดับความสำเร็จในการสร้างความตระหนักรู้ การมีส่วนร่วมของภาคส่วนต่าง ๆ (3) ระดับการพัฒนางานบริการด้านการต่างประเทศและด้านการกงสุล และ (4) ระดับความสำเร็จในการเสริมสร้างเครือข่ายบุคคลและองค์กรที่เป็นมิตรกับประเทศไทยในต่างประเทศมากขึ้น/ดีขึ้น เฉลี่ยร้อยละ 5 – 10

โดยเทียบเคียงข้อมูลจากกลไกทีมประเทศไทยในการยกระดับการพัฒนางานบริการด้านการต่างประเทศและด้านการกงสุลในการให้ความช่วยเหลือและดูแลคนไทยในต่างประเทศ โดยบูรณาการความร่วมมือระหว่างหน่วยงานทั้งในประเทศและส่วนราชการที่ประจำการในต่างประเทศ และประสานความร่วมมือกันในการอำนวยความสะดวกให้การเปิดประเทศของไทยผ่านการนำเทคโนโลยีดิจิทัลมาประยุกต์เพื่อเชื่อมโยงการให้บริการสาธารณะต่าง ๆ ให้เป็นไปอย่างรวดเร็วและมีประสิทธิภาพ โดยยังคงมีความท้าทายจากนโยบายด้านการต่างประเทศของแต่ละหน่วยงานที่ยังขาดการบูรณาการระหว่างกัน มีข้อจำกัดในแง่ระบบฐานข้อมูลกลางด้านการต่างประเทศยังไม่มีการพัฒนาอย่างเป็นรูปธรรม และยังขาดกิจกรรมที่ส่งเสริมให้ประชาชนมีความตระหนักรู้ถึงบทบาทการเป็นพลเมืองโลก ส่งผลให้มีสถานะการบรรลุเป้าหมายอยู่ในระดับต่ำกว่าค่าเป้าหมาย

แผนแม่บทย่อย

ความร่วมมือด้านเศรษฐกิจและความร่วมมือเพื่อการพัฒนาประเทศ

เป้าหมายระดับแผนแม่บทย่อย

ปี 2562

ปี 2563

ปี 2564

**ประเทศไทยเป็นหนึ่งในศูนย์กลางทางการค้า การลงทุน
การบริการ และความเชื่อมโยงในภูมิภาคเอเชีย
โดยมีระบบเศรษฐกิจที่เน้นนวัตกรรมดีขึ้น**

ค่าเป้าหมายที่ต้องบรรลุภายในปี 2565

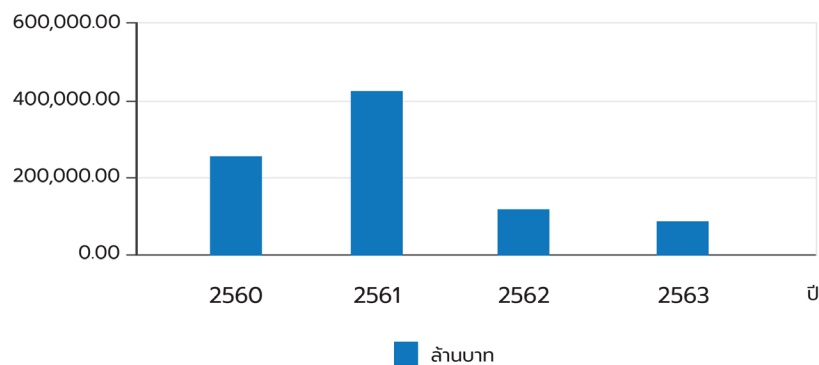
ระดับความสัมพันธ์และความร่วมมือด้านเศรษฐกิจ ความเชื่อมโยง และนวัตกรรม
ในกรอบทวิภาคี ภูมิภาค และพหุภาคีมากขึ้น/ดีขึ้น เฉลี่ยร้อยละ 5 – 10

การเป็นหนึ่งในศูนย์กลางทางการค้า การลงทุน การบริการ และความเชื่อมโยงในภูมิภาคเอเชีย โดยมีระบบเศรษฐกิจที่เน้นนวัตกรรมดีขึ้น จะมีส่วนสำคัญในการขับเคลื่อนประเทศไทยให้มีการขยายตัวทางเศรษฐกิจอย่างต่อเนื่องและยั่งยืน จนเข้าสู่กลุ่มประเทศรายได้สูงและประชากรมีความอยู่ดีมีสุข โดยมีปัจจัยสู่ความสำเร็จ ได้แก่ การพัฒนาความเชื่อมโยงทางกายภาพและปรับปรุงกฎระเบียบให้เอื้ออำนวยต่อการค้าการลงทุนจากต่างประเทศ การขับเคลื่อนกรอบความร่วมมือด้านเศรษฐกิจ การค้า การลงทุน และความเชื่อมโยงในระดับภูมิภาคและอนุภูมิภาค การยกระดับมาตรฐานและความน่าเชื่อถือของสินค้าและบริการ ตลอดจนช่องทางการกระจายสินค้าไทย การเสริมสร้างและเชื่อมโยงความร่วมมือระหว่างรัฐ - เอกชน - สถาบันการศึกษา และการลงทุนในการวิจัยและพัฒนาเพื่อรองรับระบบเศรษฐกิจนวัตกรรม ทั้งนี้ การดำเนินการเพื่อส่งเสริมให้ไทยเป็นหนึ่งในศูนย์กลางทางการค้า การลงทุน การบริการ และความเชื่อมโยงในภูมิภาคเอเชีย ประสบปัญหาและอุปสรรคที่สำคัญจากการแพร่ระบาดของเชื้อโควิด-19 ซึ่งส่งกระทบอย่างรุนแรงต่อเศรษฐกิจโลก ตลอดจนระดับการแข่งขันทางการค้าการลงทุนกับประเทศกำลังพัฒนาอื่น ๆ ในภูมิภาคที่ทวีความเข้มข้นมากขึ้น

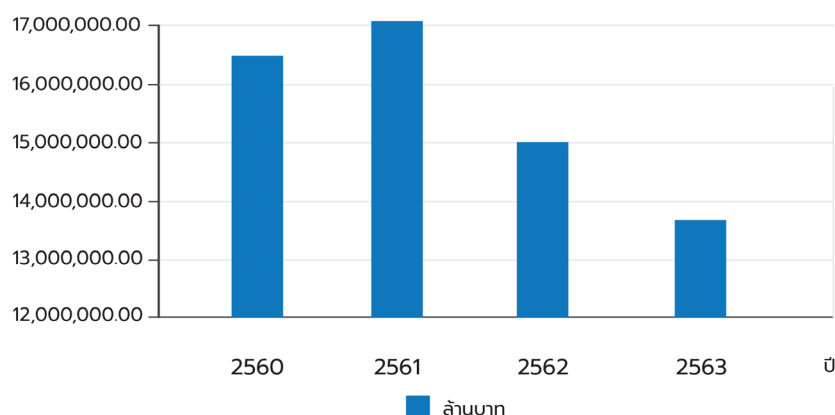
สถานการณ์การบรรลุเป้าหมาย มูลค่าการลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศ (Foreign Direct Investment : FDI) ของประเทศไทยในปี 2563 อยู่ที่ 139,902.67 ล้านบาท ปรับตัวลดลงจาก 149,286.40 ล้านบาท ในปี 2562 หรือคิดเป็นร้อยละ 6.71 (ธนาคารแห่งประเทศไทย, 2564) โดยเป็นไปในทิศทางเดียวกับมูลค่า FDI ในภาพรวมของภูมิภาคอาเซียนที่ลดลงถึงร้อยละ 25 (สำนักเลขาธิการอาเซียน, 2564) นอกจากนี้ในมิติด้านการค้า พบว่ามูลค่าการค้าของประเทศไทยลดลงจาก 15,054,049.4 ล้านบาท ในปี 2562 เป็น 13,659,835 ล้านบาท ในปี 2563 หรือลดลงร้อยละ 9.3 (สำนักงานปลัดกระทรวงพาณิชย์, 2564) โดยสอดคล้องกับแนวโน้มด้านการค้าของประเทศอื่น ๆ ในภูมิภาคเอเชียและแปซิฟิก (UNESCAP, 2563) ทั้งนี้ การชะลอตัวของมูลค่าการค้าและการลงทุนของประเทศไทย มีสาเหตุหลักมาจากสถานการณ์การแพร่ระบาดของเชื้อโควิด-19 ซึ่งนำไปสู่การใช้มาตรการปิดเมือง (lockdown) การหยุดชะงักในห่วงโซ่อุปทาน ตลอดจนภาวะความไม่แน่นอนและการชะลอของเศรษฐกิจโลก อย่างไรก็ตาม เมื่อพิจารณาผลการจัดอันดับดัชนีนวัตกรรมโลก (Global Innovation Index: GII) ซึ่งแสดงถึงระดับความสามารถด้านนวัตกรรมของแต่ละประเทศ ประจำปี 2564 พบว่าประเทศไทยอยู่ที่อันดับ 43 จาก 132 ประเทศ (Cornell University, INSEAD, & WIPO, 2564) ซึ่งใกล้เคียงเป้าหมายปี 2565 ที่กำหนดให้ประเทศไทยอยู่ไม่เกินอันดับที่ 42

มูลค่าการลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศ

ที่มา: ธนาคารแห่งประเทศไทย

มูลค่าการค้า

ที่มา: สำนักงานปลัดกระทรวงพาณิชย์

การดำเนินงานที่ผ่านมา ในช่วงปี 2564 รัฐบาลได้ดำเนินงานด้านการต่างประเทศเพื่อบรรลุเป้าหมายการเป็นศูนย์กลางทางการค้า การลงทุน การบริการ และความเชื่อมโยงในภูมิภาคเอเชีย โดยในด้านการค้าและการลงทุน ได้มีการเตรียมความพร้อมในการเปิดเสรีการค้าสินค้าและบริการด้านการเงินภายใต้กรอบความร่วมมือต่าง ๆ อาทิ ในกรอบอาเซียน ไทยได้เร่งรัดการจัดทำสัตยาบันสารความตกลงหุ้นส่วนเศรษฐกิจระดับภูมิภาค (RCEP) เพื่อผลักดันให้ RCEP มีผลใช้บังคับตามเป้าหมายในวันที่ 1 ม.ค. 2565 โดยคาดว่า RCEP จะช่วยเพิ่มโอกาสด้านการค้าและการลงทุนให้ผู้ประกอบการไทยในตลาดขนาดใหญ่ที่ครอบคลุมประชากรกว่า 2.2 พันล้านคน หรือกว่า 1 ใน 3 ของประชากรโลก นอกจากนี้ ยังมีการจัดทำท่าทีและ/หรือเข้าร่วมการเจรจาเปิดเสรีการค้าสินค้าอื่น ๆ อาทิ องค์การการค้าโลก (WTO) ความตกลงที่ครอบคลุมและก้าวหน้าสำหรับหุ้นส่วนทางเศรษฐกิจภาคพื้นแปซิฟิก (CPTPP) ควบคู่กับการดำเนินโครงการประชาสัมพันธ์และสร้างความเชื่อมั่นเพื่อส่งเสริมการค้าการลงทุนในประเทศไทย ในด้านการสร้างความเชื่อมโยงในภูมิภาค ได้มีการดำเนินการในกรอบความร่วมมือระดับภูมิภาคและอนุภูมิภาค อาทิ กรอบความร่วมมือทางเศรษฐกิจในภูมิภาคเอเชีย-แปซิฟิก (APEC) ยุทธศาสตร์ความร่วมมือทางเศรษฐกิจอิรวดี - เจ้าพระยา - แม่น้ำโขง (ACMECS) ความริเริ่มแห่งอ่าวเบงกอลสำหรับความร่วมมือหลากหลายสาขาทางวิชาการและเศรษฐกิจ (BIMSTEC) แผนงานการพัฒนาเขตเศรษฐกิจสามฝ่าย อินโดนีเซีย - มาเลเซีย - ไทย (IMT-GT) และแผนงานความร่วมมือทางเศรษฐกิจในอนุภูมิภาคุ่มแม่น้ำโขง 6 ประเทศ (GMS) ผ่านการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน การพัฒนาระเบียงเศรษฐกิจ การปรับปรุงกฎระเบียบให้เป็นมาตรฐานเดียวกัน และการสนับสนุนการลงทุนของภาคเอกชน นอกจากนี้ ในด้านการพัฒนาระบบเศรษฐกิจที่เน้นนวัตกรรม รัฐบาลได้มีการดำเนินโครงการสำคัญ เช่น โครงการพัฒนาความร่วมมือด้านนวัตกรรมระหว่างไทยกับสวีเดน โครงการส่งเสริมและพัฒนาเครือข่ายองค์ความรู้ด้านวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี และนวัตกรรม ไทย - ออสเตรเลีย และการแลกเปลี่ยนและถ่ายทอดองค์ความรู้ระหว่างประเทศไทยกับมณฑลเสฉวนและนครฉงชิ่ง เป็นต้น

ประเด็นท้าทายที่ส่งผลต่อการบรรลุเป้าหมาย การดำเนินการเพื่อบรรลุเป้าหมายการเป็นศูนย์กลางทางการค้า การลงทุน การบริการ และความเชื่อมโยงในภูมิภาคเอเชียมากขึ้น/ดีขึ้นร้อยละ 5 - 10 ภายในปี 2565 นั้น มีความท้าทายที่สำคัญจากสถานการณ์เศรษฐกิจโลกซึ่งยังคงได้รับผลกระทบจากการแพร่ระบาดของเชื้อโควิด-19 โดยอุปสงค์ต่อสินค้าและบริการของไทย ตลอดจนความเชื่อมั่นของนักลงทุนต่างชาติที่ลดลงในช่วงปีที่ผ่านมา ยังไม่สามารถฟื้นตัวได้เต็มที่ ในขณะที่มาตรการป้องกันการแพร่ระบาดของประเทศต่าง ๆ ยังคงส่งผลให้ห่วงโซ่อุปทานของสินค้าสำคัญอยู่ในภาวะหยุดชะงัก นอกจากนี้ ระดับการแข่งขันทางการค้าการลงทุนกับประเทศกำลังพัฒนาอื่น ๆ ในภูมิภาค ซึ่งมีข้อได้เปรียบในด้านต่าง ๆ อาทิ ทรัพยากรมนุษย์ ทรัพยากรธรรมชาติ และเทคโนโลยี ก็มีแนวโน้มทวีความเข้มข้นมากขึ้น ดังนั้น เพื่อให้การดำเนินการเกิดผลสัมฤทธิ์ตามเป้าหมาย จึงควรมุ่งเน้นให้ความสำคัญกับการฟื้นตัวจากสถานการณ์การแพร่ระบาดของเชื้อโควิด-19 รวมถึงการดำเนินนโยบายเพื่ออำนวยความสะดวกทางการค้าและการลงทุนภายใต้ข้อจำกัดมาตรการป้องกันการแพร่ระบาดฯ ตลอดจนเร่งเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันด้านการผลิตการค้า และการลงทุนของประเทศด้วยนวัตกรรมอีกด้วย

ข้อเสนอแนะเพื่อการบรรลุเป้าหมาย การจะบรรลุเป้าหมายการเป็นศูนย์กลางทางการค้า การลงทุน การบริการ และความเชื่อมโยงในภูมิภาคเอเชีย ในระยะสั้น ประเทศไทยจะต้องเร่งแก้ไขอุปสรรคต่อการค้า การลงทุนอันเนื่องมาจากมาตรการป้องกันการแพร่ระบาดของเชื้อโควิด-19 พร้อมทั้งสร้างความเชื่อมั่นของนักลงทุนต่างชาติให้กลับมาดำเนินธุรกิจในประเทศไทย เพื่อให้สถานการณ์ด้านการลงทุนฟื้นตัวโดยเร็วที่สุด ในระยะกลางและระยะยาว ควรมุ่งเน้นการสร้างขีดความสามารถของประเทศในการดึงดูดนักลงทุน โดยเฉพาะในอุตสาหกรรม 4.0 ซึ่งจะมีบทบาทต่อเศรษฐกิจโลกมากขึ้นในอนาคต ผ่านการดำเนินการในประเทศ และการพัฒนาระบบรองรับเศรษฐกิจนวัตกรรม อาทิ การลงทุนในด้านการวิจัย และการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ การปรับปรุงกฎระเบียบที่เกี่ยวข้อง การส่งเสริมการมีส่วนร่วมของภาคเอกชนอย่างเป็นรูปธรรม และการเชื่อมโยงความร่วมมือระหว่างรัฐ - เอกชน - สถาบันการศึกษาในด้านเทคโนโลยีการเงิน และการบริการ ในด้านการค้า ควรมุ่งเน้นการพัฒนาคุณภาพและภาพลักษณ์ของสินค้าไทยควบคู่กับการพัฒนาช่องทางกระจายสินค้าไทยในตลาดโลก เพื่อเพิ่มมูลค่าการค้าในส่วนของการส่งออกซึ่งจะเป็นประโยชน์แก่ผู้ประกอบการไทยในวงกว้าง นอกจากนี้ ควรใช้ประโยชน์จากกรอบความร่วมมือระหว่างประเทศที่มีอยู่ในการผลักดันโครงการที่จะช่วยเสริมสร้างความเชื่อมโยงทางกายภาพและกฎระเบียบในระดับภูมิภาคและอนุภูมิภาค โดยความเชื่อมโยงดังกล่าวจะเป็นปัจจัยสำคัญในการผลักดันให้ไทยเป็นศูนย์กลางด้านเศรษฐกิจของเอเชีย ทั้งนี้ เพื่อให้เศรษฐกิจไทยมีเสถียรภาพและสามารถดึงดูดนักลงทุนและนักธุรกิจต่างชาติได้อย่างต่อเนื่อง ประเทศไทยควรให้ความสำคัญกับการเสริมสร้างความสามารถในการรับมือภัยคุกคามต่าง ๆ ทั้งในมิติเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อมอีกด้วย

แผนแม่บทย่อย

ความร่วมมือด้านเศรษฐกิจและความร่วมมือเพื่อการพัฒนาประเทศ

เป้าหมายระดับแผนแม่บทย่อย

ปี 2562

ปี 2563

ปี 2564

**ประเทศไทยเป็นหุ้นส่วนการพัฒนาที่ยั่งยืนกับต่างประเทศ
เพื่อร่วมกันบรรลุเป้าหมายการพัฒนายั่งยืนของโลก**

ค่าเป้าหมายที่ต้องบรรลุภายในปี 2565

ระดับความสำเร็จของบทบาทไทยในการเป็นหุ้นส่วนการพัฒนาที่ยั่งยืน
กับต่างประเทศมากขึ้น/ดีขึ้น เฉลี่ยร้อยละ 5 – 10

ประเทศไทยได้ดำเนินการเพื่อบรรลุเป้าหมายการพัฒนายั่งยืน (Sustainable Development Goals: SDGs) อย่างจริงจัง โดยทุกภาคส่วนได้ร่วมกันขับเคลื่อน SDGs ในทุกมิติ ทั้งด้านการพัฒนาคน (People) ด้านสิ่งแวดล้อม (Planet) ด้านเศรษฐกิจและความมั่งคั่ง (Prosperity) ด้านสันติภาพและความยุติธรรม (Peace) และด้านความเป็นหุ้นส่วนการพัฒนา (Partnership) ซึ่งการขับเคลื่อน SDGs ให้ประสบผลสำเร็จได้นั้นจะต้องอาศัยความรู้ ความเข้าใจ และความตระหนักรู้ของภาคส่วนต่าง ๆ โดยปัจจัยความสำเร็จ ประกอบด้วย การผลักดันเชิงนโยบาย การมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วน ศักยภาพบุคลากร/หน่วยงาน ความพร้อมของภาคการต่างประเทศในการร่วมดำเนินการ การนำเสนอศักยภาพของไทยและหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในเวทีระหว่างประเทศ และฐานข้อมูลกลางเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน สำหรับปัญหาและอุปสรรคที่สำคัญ คือ การที่สังคมบางส่วนยังไม่ได้ตระหนักถึงความสำคัญและความจำเป็นของ SDGs การขาดการบูรณาการร่วมกันของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และนิยามตัวชี้วัด SDGs ในระดับชาติและระดับสากลที่ยังไม่ตรงกัน

สถานการณ์การบรรลุเป้าหมาย ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2564 สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ (สศช.) ในฐานะสำนักงานเลขาธิการคณะกรรมการเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน (กพย.) ได้เผยแพร่ “รายงานความก้าวหน้าเป้าหมายการพัฒนายั่งยืน (SDGs) ของประเทศไทย พ.ศ. 2559 – 2563” ซึ่งเป็นการรายงานการดำเนินการเพื่อขับเคลื่อน SDGs อย่างเป็นทางการครั้งแรก นับตั้งแต่ประเทศไทยได้รับรองวาระการพัฒนายั่งยืน ค.ศ. 2030 (2030 Agenda for Sustainable Development) ในปี 2559 โดยรายงานดังกล่าวได้รวบรวมสถานการณ์การบรรลุเป้าหมายและความท้าทายในระยะ 5 ปีที่ผ่านมา รวมถึงให้ข้อเสนอแนะที่เป็นประโยชน์ต่อการดำเนินการในระยะต่อไป ซึ่งการประเมินสถานการณ์ความก้าวหน้า SDGs จะแสดงด้วยค่าสีสถานะที่อ้างอิงกับค่าเป้าหมายในปี 2573 และค่าเป้าหมายของแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ ประกอบด้วย **สีแดง** (ต่ำกว่าร้อยละ 50 ของค่าเป้าหมาย) **สีส้ม** (อยู่ในช่วงร้อยละ 50-74 ของค่าเป้าหมาย) **สีเหลือง** (อยู่ในช่วงร้อยละ 75-99 ของค่าเป้าหมาย) และ**สีเขียว**

(บรรลุค่าเป้าหมายร้อยละ 100) โดยผลการประเมินความก้าวหน้าทั้ง 17 เป้าหมายหลัก (Goals) พบว่า ประเทศไทยมี 10 เป้าหมายหลักที่ได้คะแนนภาพรวมในระดับสีเหลือง (ร้อยละ 58.8) และในระดับสีส้ม 7 เป้าหมายหลัก (ร้อยละ 41.2) ขณะที่ในระดับเป้าหมายย่อย (Targets) พบว่า ประเทศไทยบรรลุค่าเป้าหมายย่อย (สีเขียว) 52 เป้าหมายย่อยจากทั้งหมด 169 เป้าหมายย่อย (ร้อยละ 30.8) และที่มีค่าสถานะสีเหลือง 74 เป้าหมายย่อย (ร้อยละ 43.8) สีส้ม 34 เป้าหมายย่อย (ร้อยละ 20.1) และสีแดง 9 เป้าหมายย่อย (ร้อยละ 5.3) ทั้งนี้ การบรรลุทั้ง 169 เป้าหมายย่อยภายในปี 2573 ได้นั้น ประเทศไทยจะต้องบรรลุให้ได้ 66 เป้าหมายย่อยภายในปี 2564 ซึ่งจากผลการประเมินพบว่าประเทศไทยบรรลุได้ 52 เป้าหมายย่อยหรือคิดเป็นร้อยละ 78.7

รายงานความก้าวหน้าเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน
ของประเทศไทย พ.ศ. 2559 - 2563

ผลการประเมินสถานะของเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน (SDGs)

- สีเหลือง (ต่ำกว่าค่าเป้าหมาย: สถานการณ์อยู่ในช่วงร้อยละ 75-99 ของค่าเป้าหมาย) 10 เป้าหมาย (ร้อยละ 58.8)
- สีส้ม (ต่ำกว่าค่าเป้าหมายระดับเสี่ยง: สถานการณ์อยู่ในช่วงร้อยละ 50-74 ของค่าเป้าหมาย) 7 เป้าหมาย (ร้อยละ 41.2)

ผลการประเมินสถานะของเป้าหมายย่อย (SDG Targets)

- สีเขียว (บรรลุค่าเป้าหมาย: สามารถบรรลุค่าเป้าหมายร้อยละ 100) 52 เป้าหมายย่อย (ร้อยละ 30.8)
- สีเหลือง (ต่ำกว่าค่าเป้าหมาย: สถานการณ์อยู่ในช่วงร้อยละ 75-99 ของค่าเป้าหมาย) 74 เป้าหมายย่อย (ร้อยละ 43.8)
- สีส้ม (ต่ำกว่าค่าเป้าหมายระดับเสี่ยง: สถานการณ์อยู่ในช่วงร้อยละ 50-74 ของค่าเป้าหมาย) 34 เป้าหมายย่อย (ร้อยละ 20.1)
- สีแดง (ต่ำกว่าค่าเป้าหมายขั้นวิกฤต: สถานการณ์ต่ำกว่าร้อยละ 50 ของค่าเป้าหมาย) 9 เป้าหมายย่อย (ร้อยละ 5.3)

การดำเนินงานที่ผ่านมา ภาครัฐและภาคส่วนที่เกี่ยวข้องร่วมกันขับเคลื่อน SDGs ตามแผนการขับเคลื่อนเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนสำหรับประเทศ (Thailand's SDGs Roadmap) ประกอบด้วย (1) การสร้างการตระหนักรู้ (2) การเชื่อมโยงเป้าหมาย SDGs กับแผน 3 ระดับของประเทศ (3) กลไกการขับเคลื่อนการพัฒนาที่ยั่งยืน (4) การดำเนินงานเพื่อบรรลุ SDGs (5) ภาควิชาการพัฒนา และ (6) การติดตามประเมินผลการขับเคลื่อน SDGs โดยมีผลการดำเนินงานที่สำคัญ ได้แก่ การจัดองค์ความรู้และการสื่อสารสาธารณะเรื่องการพัฒนาที่ยั่งยืนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง (SEP for SDGs) งานเสวนาออนไลน์ (Webinar) ก้าวพอดี 2564 “ฟื้นตัวอย่างมั่นคง ก้าวต่ออย่างยั่งยืน” การขับเคลื่อน SDGs เชิงพื้นที่ (SDGs Localisation) ซึ่ง สสช. ดำเนินการร่วมกับกระทรวงมหาดไทยและสำนักงานสถิติแห่งชาติ โดยได้ขยายผลจาก 9 จังหวัดนำร่องและ 5 องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (อปท.) ให้ครอบคลุมทั่วประเทศ และมีแผนที่จะบูรณาการประเด็น SDGs เข้ากับแผนพัฒนาจังหวัดและกลุ่มจังหวัด รวมถึงปรับปรุงดัชนีการพัฒนาที่ยั่งยืนระดับจังหวัดและตัวชี้วัดการพัฒนาที่ยั่งยืนระดับท้องถิ่นเพื่อสนับสนุนการบูรณาการเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนใน

ระยะต่อไป นอกจากนี้ สมาคมโกลบอลคอมแพ็กแห่งประเทศไทยยังได้จัดงาน UN Global Compact Leaders Summit 2021 ขึ้นระหว่างวันที่ 15 - 16 มิถุนายน 2564 ซึ่งเป็นเวทีหารือระหว่างผู้นำจากทั่วโลกในการรับมือกับความท้าทายของวิกฤตโควิด-19 และการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศที่รวดเร็ว และยังได้มีการดำเนินงานของภาคีเครือข่ายทั้งภายในและระหว่างประเทศ อาทิ สหประชาชาติประจำประเทศไทย คณะผู้แทนสหภาพยุโรปประจำประเทศไทย เครือข่าย SDG Move และสำนักงานพัฒนานโยบายสุขภาพระหว่างประเทศ (iHPP) เพื่อขับเคลื่อน SDGs ให้เกิดผลอย่างเป็นรูปธรรม นอกจากนี้ ประเทศไทยยังมีโครงการความร่วมมือเพื่อการพัฒนา ระหว่างประเทศซึ่งจะช่วยส่งเสริมความเป็นหุ้นส่วนการพัฒนาที่ยั่งยืนกับต่างประเทศ เช่น สำนักงานความร่วมมือพัฒนาเศรษฐกิจกับประเทศเพื่อนบ้าน (องค์การมหาชน) ได้ดำเนินการจัดตั้งความร่วมมือด้านการเงินและด้านวิชาการใน 7 ประเทศ จำนวน 78 โครงการ มูลค่ารวม 17,591.33 ล้านบาท หรือการจัดส่งอาสาสมัครเพื่อนไทย (Friends from Thailand) ไปปฏิบัติงาน ณ ประเทศคู่ร่วมมือภายใต้โครงการหรือตามคำขอ โดยกรมความร่วมมือระหว่างประเทศ กระทรวงการต่างประเทศ

แผนการขับเคลื่อนเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนสำหรับประเทศไทย (Thailand's SDGs Roadmap)

ประเด็นท้าทายที่ส่งผลกระทบต่อการบรรลุเป้าหมาย สถานการณ์การแพร่ระบาดของเชื้อโควิด-19 ได้ส่งผลกระทบต่อการพัฒนาในทุกมิติ ทั้งด้านเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อม ทำให้การขับเคลื่อน SDGs มีแนวโน้มถดถอยลงในบางด้าน โดยเฉพาะเป้าหมายย่อยที่มีสถานะเป็นสีแดง ได้แก่ เป้าหมายย่อยที่ 2.1 การยุติความหิวโหยและเสริมสร้างความมั่นคงทางอาหารและโภชนาการ เป้าหมายย่อยที่ 2.2 การยุติภาวะทุพโภชนาการ เป้าหมายย่อยที่ 2.4 ระบบเกษตรและอาหารที่ยั่งยืน เป้าหมายย่อยที่ 3.4 การลดการเสียชีวิตด้วยโรคไม่ติดต่อ เป้าหมายย่อยที่ 3.6 การลดการเสียชีวิตและการบาดเจ็บจากอุบัติเหตุทางถนน เป้าหมายย่อยที่ 3.9 การลดการเสียชีวิตและการเจ็บป่วยจากสารเคมีอันตราย มลพิษ และการปนเปื้อนทางอากาศ น้ำ และดิน เป้าหมายย่อยที่ 10.c การลดค่าธรรมเนียมการโอนเงินระหว่างประเทศ เป้าหมายย่อยที่ 14.1 การลดมลพิษทางทะเล และเป้าหมายย่อยที่ 14.5 การอนุรักษ์พื้นที่ทางทะเลและชายฝั่ง อีกทั้งข้อจำกัดด้านสาธารณสุขทำให้การประสานความร่วมมือระหว่างหน่วยงานต่าง ๆ ทั้งในและระหว่างประเทศรวมถึงการขับเคลื่อนเชิงพื้นที่ที่ต้องหยุดชะงัก นอกจากนี้ ประเทศไทยยังต้องเจอกับความท้าทายด้านข้อมูลที่ยังไม่สอดคล้องกับตัวชี้วัดและระเบียบวิธีการที่กำหนดโดยสหประชาชาติ และบางตัวชี้วัดที่ไม่สะท้อนบริบทการพัฒนาของประเทศอย่างครบถ้วนและครอบคลุม อีกทั้งหลายภาคส่วนในประเทศยังขาดความเข้าใจและความตระหนักรู้เกี่ยวกับ SDGs ซึ่งอาจส่งผลกระทบต่อภาพรวมการดำเนินการเพื่อบรรลุเป้าหมายภายในปี 2573

ข้อเสนอแนะเพื่อการบรรลุเป้าหมาย ประเทศไทยควรเร่งดำเนินการเพื่อแก้ไขปัญหาและปรับปรุงสถานการณ์ในเป้าหมายย่อยที่มีสถานะต่ำกว่าค่าเป้าหมายขั้นวิกฤต (สีแดง) จำนวน 9 เป้าหมายย่อย และดำเนินการเพื่อปรับปรุงสถานการณ์ในเป้าหมายย่อยที่มีสถานะการดำเนินการต่ำกว่าค่าเป้าหมายในระดับเสี่ยง ทั้งยังควรพัฒนาระบบฐานข้อมูลกลางและระบบติดตามประเมินผลให้มีมาตรฐานสากล รวมทั้งสนับสนุนการเชื่อมโยงฐานข้อมูลทางเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อม ซึ่งจะนำไปสู่การออกแบบนโยบายและมาตรการที่เหมาะสม อีกทั้งทุกภาคส่วนควรต้องสร้างความเป็นเอกภาพภายในภาคส่วนของตนเอง และทำงานแบบบูรณาการร่วมกับภาคส่วนอื่น ๆ เพื่อดำเนินการขับเคลื่อน SDGs ในภาพรวมของประเทศ

แผนแม่บทย่อย

การพัฒนาที่สอดคล้องกับมาตรฐานสากลและพันธกรณีระหว่างประเทศ

เป้าหมายระดับแผนแม่บทย่อย

ปี 2562

ปี 2563

ปี 2564

ประเทศไทยมีการพัฒนาที่สอดคล้องกับมาตรฐานสากลในทุกมิติและสามารถมีบทบาทเชิงรุกในการร่วมกำหนดมาตรฐานสากลเพิ่มขึ้น

ค่าเป้าหมายที่ต้องบรรลุภายในปี 2565

- (1) ระดับความร่วมมือกับต่างประเทศในการปรับปรุง/พัฒนามาตรฐานภายในประเทศให้สอดคล้องกับพันธกรณีระหว่างประเทศและมาตรฐานสากลที่สำคัญ
- (2) ระดับความสำเร็จของบทบาทไทยในการกำหนดบรรทัดฐานและมาตรฐานระหว่างประเทศ และ (3) อันดับ/คะแนนของไทยในดัชนีสากลในระดับที่มีนัยสำคัญต่อผลประโยชน์ของชาติมีพัฒนาการที่มากขึ้น/ดีขึ้น เฉลี่ยร้อยละ 5 – 10

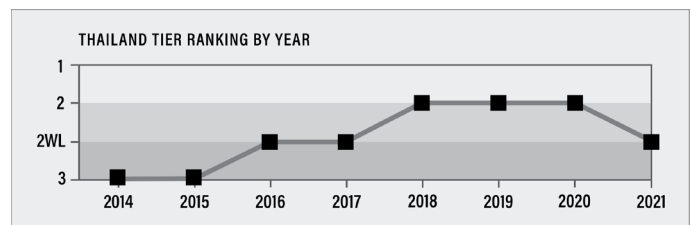
ในโลกปัจจุบันที่มีการเชื่อมโยงกันอย่างทั่วถึงและมีการแข่งขันที่สูงมากขึ้นนั้น การพัฒนาประเทศจำเป็นต้องยึดโยงกับกฎเกณฑ์และมาตรฐานที่ได้รับการยอมรับในระดับสากล เพื่อลดเงื่อนไขหรือข้อจำกัดที่เป็นอุปสรรคต่อการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมของไทย การดำเนินการเพื่อบรรลุเป้าหมายในการพัฒนาประเทศไทยให้สอดคล้องกับมาตรฐานสากลมีองค์ประกอบสำคัญ ได้แก่ การปรับปรุง จัดทำ และบังคับใช้กฎหมายให้สอดคล้องกับพันธกรณีระหว่างประเทศ การเตรียมความพร้อมและบูรณาการระหว่างภาคส่วนต่าง ๆ ในการอนุมัติและปฏิบัติตามพันธกรณีระหว่างประเทศ การศึกษาแลกเปลี่ยนองค์ความรู้กับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องของไทยในการปฏิบัติตามกฎระเบียบ มาตรฐาน และพันธกรณีต่าง ๆ และการสร้างภาคีเครือข่ายที่เข้มแข็งในการผลักดันประเทศไทยสู่มาตรฐานสากล ทั้งนี้ อุปสรรคสำคัญในการดำเนินการที่ประเทศไทยต้องให้ความสำคัญ คือ การบูรณาการข้อมูลระหว่างภาคส่วนต่าง ๆ ของไทย ความไม่สอดคล้องกันระหว่างมาตรฐานภายในประเทศกับมาตรฐานสากล รวมไปถึงการบังคับใช้กฎหมายที่ไม่เกิดประสิทธิภาพอีกด้วย

สถานการณ์การบรรลุเป้าหมาย ในปี 2564 ประเทศไทยได้ดำเนินการตามพันธกรณีระหว่างประเทศและมาตรฐานสากลที่สำคัญในหลายด้านอันส่งผลให้สามารถบรรลุค่าเป้าหมายที่ตั้งไว้ได้ อาทิ ด้านการแก้ไขปัญหากลุ่มสิทธิมนุษยชนและผลกระทบด้านสิทธิมนุษยชน ประเทศไทยได้มีการบูรณาการความรู้ ความเข้าใจระหว่างหน่วยงานต่าง ๆ และได้จัดทำรายงานทบทวนสถานการณ์สิทธิมนุษยชนของประเทศไทย (Universal Periodic Review : UPR) ที่เป็นประโยชน์ในการประชาสัมพันธ์ภาพลักษณ์ทางด้านสิทธิมนุษยชนของไทยให้เป็นไปตามมาตรฐานสากล ในด้านการต่อต้านการค้ามนุษย์

(Anti-Human Trafficking) ประเทศไทยได้แสดงความพยายามและความมุ่งมั่นในการแก้ไขปัญหาการค้ามนุษย์ ผ่านกระบวนการสร้างความร่วมมือกับภาคประชาสังคมในการร่วมสืบสวนปัญหาการค้ามนุษย์และการคุ้มครองเหยื่อจากกระบวนการ แต่เนื่องจากสถานการณ์การแพร่ระบาดของเชื้อโควิด-19 ส่งผลให้ภาครัฐไม่สามารถดำเนินการป้องกันและปราบปรามปัญหาการค้ามนุษย์ รวมไปถึงการดำเนินคดีและการลงโทษขบวนการค้ามนุษย์ได้อย่างเต็มศักยภาพซึ่งเป็นไปในลักษณะเดียวกันกับหลายประเทศทั่วโลก ส่งผลให้ไทยไม่สามารถบรรลุมาตรฐานขั้นต่ำในการจัดปัญหาดังกล่าวได้ ทำให้สถานะของประเทศไทยในรายงานการค้ามนุษย์ของสหรัฐอเมริกา หรือ TIP Report อยู่ในอันดับ Tier 2 Watch List อย่างไรก็ตาม ประเทศไทยประสบความสำเร็จในการผลักดันให้ข้อริเริ่มของไทย “วาระหลักการกรุงเทพฯ ว่าด้วยการดำเนินการด้านสาธารณสุขภายใต้กรอบการดำเนินงานเช่นใดว่าด้วยการลดความเสี่ยงจากภัยพิบัติ ค.ศ. 2015-2030” ในการประชุมประจำปีของคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติสำหรับเอเชียและแปซิฟิก ให้เป็นมาตรฐานในระดับสากล ทำให้บทบาทของไทยได้รับการยอมรับในเวทีระหว่างประเทศมากยิ่งขึ้น

สถานะการค้ามนุษย์ของไทยตามรายงาน TIP Report

ที่มา: 2021 Trafficking in Persons Report

การดำเนินงานที่ผ่านมา ในช่วงปี 2564 ภาครัฐได้ดำเนินการอนุรักษ์และปฏิบัติตามพันธกรณีระหว่างประเทศ อาทิ การกำจัดสิ่งแวดล้อม เพื่อการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศและการพัฒนาที่ยั่งยืน การจัดทำรายงานประเทศและติดตามการปฏิบัติตามข้อเสนอแนะภายใต้กลไก Universal Periodic Review (UPR) เพื่อเสนอต่อคณะมนตรีสิทธิมนุษยชนแห่งสหประชาชาติอันเป็นการเสริมสร้างภาพลักษณ์ที่ดีด้านสิทธิมนุษยชนของไทยให้เป็นไปตามมาตรฐานสากล รวมไปถึงการดำเนินโครงการที่สนับสนุนประเด็นด้านสิทธิมนุษยชน เช่น การจัดกิจกรรม International Women's Day และการสร้างความตระหนักและความเข้าใจในเรื่องสิทธิมนุษยชนให้แก่ภาคประชาสังคมและหน่วยงานต่าง ๆ ภายใต้กระบวนการ UPR เป็นต้น นอกจากนี้ ยังได้มีการดำเนินการปรับปรุงจัดทำ และบังคับใช้กฎหมายที่สอดคล้องกับพันธกรณีระหว่างประเทศ อาทิ การแก้ไขกฎหมายภายในให้สอดคล้องกับพันธกรณีตามอนุสัญญาสหประชาชาติว่าด้วยกฎหมายทะเล ค.ศ. 1982 การทบทวนประเด็นการตรวจทานคุณสมบัติของผู้บริหาร ผู้เป็นเจ้าของ หรือผู้ถือหุ้นใหญ่ในภาคส่วนสหกรณ์ธุรกิจอิสซิง รวมทั้งสถาบันการเงินให้มีความเหมาะสมและเป็นไปตามมาตรฐานสากล ในส่วนของการดำเนินการร่วมกับภาคีเครือข่าย ได้มีการสร้างเสริมศักยภาพของหน่วยงานภายในเพื่อยกระดับบทบาทของไทยในกรอบการลดอาชญากรรมระหว่างประเทศ การดำเนินการกิจกรรมยุทธศาสตร์พหุภาคีและประเด็นระหว่างประเทศในกรอบสนธิสัญญาห้ามอาวุธนิวเคลียร์ และการต่อต้านการก่อการร้ายภายใต้กรอบสหประชาชาติ

020301

การต่างประเทศ

ประเด็นท้าทายที่ส่งผลต่อการบรรลุเป้าหมาย การดำเนินงานเพื่อให้บรรลุเป้าหมายที่ประเทศไทยมีการพัฒนาที่สอดคล้องกับมาตรฐานสากลในทุกมิติและมีบทบาทเชิงรุกในการกำหนดมาตรฐานสากลยังพบปัญหาและอุปสรรคที่สำคัญ ได้แก่ ความท้าทายจากสถานการณ์การแพร่ระบาดของเชื้อโควิด-19 ส่งผลให้ในปี 2564 ภาครัฐไทยต้องพบกับข้อจำกัดในการดำเนินการเพื่อยกระดับสถานะของประเทศในรายงาน TIP Report ให้ดีขึ้น มาตรฐานภายในประเทศที่อยู่ในระหว่างพัฒนาเพื่อให้ความสอดคล้องกับมาตรฐานสากล ข้อจำกัดด้านความรู้ความเข้าใจในพันธกรณีระหว่างประเทศ รวมไปถึงผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นหากไม่ดำเนินการตามพันธกรณีดังกล่าว ตลอดจนข้อจำกัดของการบังคับใช้กฎหมายที่อาจกระทบต่อการดำเนินชีวิตของประชาชนและภาคธุรกิจ และการดำเนินการเพื่อลดข้อจำกัดการกีดกันทางการค้า/กระแสชาตินิยมที่อาจเป็นอุปสรรคต่อการพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศ

ข้อเสนอแนะเพื่อการบรรลุเป้าหมาย ควรเร่งยกระดับการพัฒนาประเทศให้สอดคล้องกับมาตรฐานสากลและบรรลุเป้าหมายที่ยังมีความท้าทาย เช่น การลดข้อจำกัดด้านการกีดกันทางการค้า รวมไปถึงการเตรียมความพร้อมเพื่อรองรับสถานการณ์ที่อาจเกิดขึ้นในอนาคต เช่น ภัยพิบัติรูปแบบใหม่ ที่อาจส่งผลกระทบต่อการณ์อนวัติและปฏิบัติตามพันธกรณีระหว่างประเทศ นอกจากนี้ยังควรสร้างความรู้ ความเข้าใจ และความตระหนักรู้ของส่วนราชการ กลุ่ม/องค์กร และประชาชนในการปฏิบัติตามกฎระเบียบ พันธกรณี และมาตรฐานระหว่างประเทศ ซึ่งจะส่งผลให้คุณภาพชีวิตของประชาชน และมาตรฐานต่าง ๆ ในประเทศดีขึ้น ทั้งยังเป็นการป้องกันไม่ให้ถูกลดโทษด้านเศรษฐกิจจากประเทศคู่ค้าคู่ลงทุนได้ด้วย

020401

แผนแม่บทย่อย

การส่งเสริมสถานะและบทบาทของประเทศไทยในประชาคมโลก

เป้าหมายระดับแผนแม่บทย่อย

ปี 2562

ปี 2563

ปี 2564

**ประเทศไทยมีเกียรติภูมิ อำนาจต่อรอง
และได้รับการยอมรับในสากลมากขึ้น**

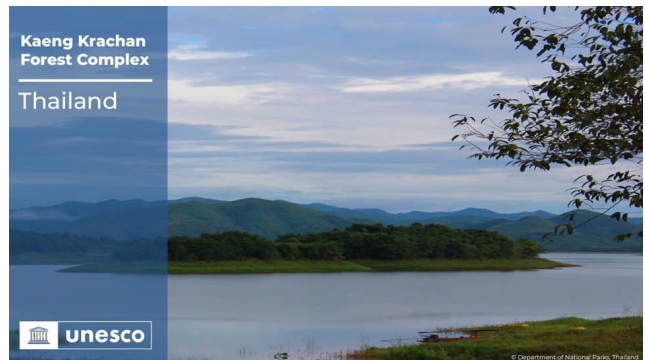
ค่าเป้าหมายที่ต้องบรรลุภายในปี 2565

(1) ระดับความสำเร็จของไทยในการสร้างความเข้าใจ/การยอมรับภาพลักษณ์และความนิยมไทยในสากลด้วยอำนาจแบบนุ่มนวลของไทย (2) ระดับความสำเร็จของไทยในเวทีระหว่างประเทศ และ (3) ระดับความสำเร็จในการพัฒนาศักยภาพและเสริมสร้างเครือข่ายของคนไทย/ชุมชนไทยในต่างประเทศ ให้มีความเข้มแข็งและมีเกียรติภูมิมากขึ้น/ดีขึ้น เฉลี่ยร้อยละ 5 – 10

การส่งเสริมสถานะและอำนาจแบบนุ่มนวลของไทย โดยมุ่งเผยแพร่วัฒนธรรมและเอกลักษณ์ของไทย และเน้นการดำเนินนโยบายการต่างประเทศที่ส่งเสริมสถานะของไทยในเวทีโลก ซึ่งการดำเนินงานดังกล่าวจะส่งผลให้ประเทศไทยมีเกียรติภูมิ อำนาจต่อรอง และได้รับการยอมรับในสากลมากขึ้น ซึ่งต้องอาศัยปัจจัยสำคัญในการบรรลุเป้าหมาย ประกอบด้วย การบูรณาการการทำงานระหว่างส่วนราชการที่เกี่ยวข้อง เพื่อส่งเสริมความนิยมไทยในต่างประเทศ และบทบาทไทยในเวทีระหว่างประเทศ การประชาสัมพันธ์และเผยแพร่ข้อมูลเกี่ยวกับประเทศไทย ฐานข้อมูล และระบบบริหารจัดการด้านการต่างประเทศ การพัฒนาบทบาทในความร่วมมือทุกระดับอย่างสร้างสรรค์เพื่อสร้างพันธมิตรรอบด้าน มาตรฐาน/ความเข้าใจที่ถูกต้องและการยอมรับของต่างประเทศที่มีต่อประเทศไทย เอกลักษณ์ อัตลักษณ์ ศิลปะ วัฒนธรรม และมรดกไทย ได้รับการยอมรับระหว่างประเทศ/ขึ้นทะเบียนมรดกโลก การเป็นศูนย์กลางการท่องเที่ยว การจัดกิจกรรม การประชุมนานาชาติ/ระดับโลกและการเป็นศูนย์กลางขององค์การระหว่างประเทศในภูมิภาค การเข้าร่วมและมีบทบาทในองค์การระหว่างประเทศ ประเทศไทย/คนไทยได้รับเลือกตั้งให้ดำรงตำแหน่งสำคัญในองค์การระหว่างประเทศ ตลอดจนความเข้มแข็งของคนไทยและชุมชนไทยในต่างประเทศ ซึ่งการดำเนินงานที่ผ่านมายังคงมีความท้าทายในการส่งเสริมให้คนไทยมีความสามารถและศักยภาพเป็นที่ยอมรับในต่างประเทศ มาตรฐาน/ความเข้าใจที่ถูกต้องและการยอมรับของต่างประเทศที่มีต่อประเทศไทย การข่าวและการจัดทำรายงานสถานการณ์ระหว่างประเทศที่ถูกต้องเท่าทันสถานการณ์ รวมถึงความสามารถในการดำเนินการตามมาตรฐานสากล เพื่อให้ประเทศไทยได้รับการยอมรับในเวทีระหว่างประเทศ

สถานการณ์การบรรลุเป้าหมาย เมื่อพิจารณา ระดับความสำเร็จของไทยในการสร้างความเข้าใจ/การยอมรับภาพลักษณ์ และความนิยมไทยในสากลด้วยอำนาจแบบนุ่มนวล พบว่า ที่ประชุม คณะกรรมการมรดกโลก สมัยที่ 44 มีมติเห็นชอบ การขึ้นทะเบียน พื้นที่กลุ่มป่าแก่งกระจาน เป็นมรดกโลกที่มีความหลากหลายทางชีวภาพ ประเทศไทยได้เป็นเจ้าภาพจัดการประชุมภูมิภาค เอเชียแปซิฟิกเพื่อสนับสนุนการประชุมระดับสูง ของสมัชชาสหประชาชาติเรื่องเอชไอวีและเอดส์ พ.ศ. 2564 ร่วมกับโครงการโรคเอดส์แห่ง สหประชาชาติประจำภูมิภาคเอเชียและแปซิฟิก และสถานเอกอัครราชทูตออสเตรเลียประจำ ประเทศไทย และประเทศไทยได้มอบเงินให้ กับโครงการระดับพหุภาคีเพื่อเร่งการแจกจ่าย วัคซีนโควิด-19 ขององค์การอนามัยโลก เพื่อใช้ในการรับมือกับเชื้อโควิด-19 เมื่อพิจารณา ระดับความสำเร็จของไทยในเวทีระหว่างประเทศ พบว่า ประเทศไทยได้รับเลือกตั้งให้ดำรงตำแหน่ง คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนระหว่างประเทศว่าด้วยการป้องกัน อาชญากรรมและความยุติธรรมทางอาญา วาระ ปี 2565 - 2567 คณะกรรมการบริหารขององค์การ เพื่อการส่งเสริมความเสมอภาคระหว่างเพศและ เพิ่มพลังของผู้หญิงแห่งสหประชาชาติ วาระ ปี 2565 - 2567 ดร.วิลาวัณย์ มังคละธนกุล อธิบดีกรมสนธิสัญญาและกฎหมาย กระทรวง การต่างประเทศ ได้รับเลือกตั้งให้ดำรงตำแหน่ง สมาชิกคณะกรรมการกฎหมายระหว่างประเทศ วาระปี 2566 - 2570 สมาชิกรัฐสภาไทยได้รับ เลือกตั้งให้ดำรงตำแหน่งสำคัญในระหว่าง การประชุมสมัชชาสหภาพรัฐสภา ครั้งที่ 142 จำนวน 2 ตำแหน่ง คือ นายอนุศาสน์ สุวรรณมงคล สมาชิกวุฒิสภา ได้รับเลือกตั้งเป็นสมาชิก คณะที่ปรึกษาระดับสูงว่าด้วยการต่อต้าน การก่อการร้ายและแนวคิดสุดโต่งที่นิยม ความรุนแรง และนายกกนก วงษ์ตระหง่าน สมาชิก

ที่มา: องค์การการศึกษา วิทยาศาสตร์ และวัฒนธรรมแห่งสหประชาชาติ (ยูเนสโก)

สภาผู้แทนราษฎร ได้รับเลือกตั้งเป็นสมาชิก คณะทำงานว่าด้วยวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี รวมถึงตำแหน่งอื่นๆ ที่ไทยได้รับเลือกตั้งเมื่อปี 2563 และยังคงอยู่ในตำแหน่ง สะท้อนให้เห็นถึงการได้รับการยอมรับจากนานาชาติประเทศ และโอกาสที่ไทย จะมีบทบาทในการกำหนดทิศทางการพัฒนา และผลักดัน ประเด็นที่สำคัญในเวทีโลก และเมื่อพิจารณาระดับ ความสำเร็จในการพัฒนาศักยภาพและเสริมสร้าง เครือข่ายของคนไทย/ชุมชนไทยในต่างประเทศ ให้มีความเข้มแข็งและมีเกียรติภูมิ พบว่า ทีมประเทศไทยซึ่งนำโดยเอกอัครราชทูต ร่วมกับ ส่วนราชการไทยต่าง ๆ ได้ร่วมดำเนินการด้านการต่างประเทศเพื่อเสริมสร้างความนิยมไทย ผ่านการประชาสัมพันธ์ประเทศไทยในเชิงรุก ในมิติด้านสังคมและวัฒนธรรม ในด้านอาหารไทย ศิลปวัฒนธรรมไทย และการท่องเที่ยวไทย โดยในช่วงสถานการณ์การแพร่ระบาดของเชื้อ โควิด-19 ที่ผ่านมา การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย ได้ประชาสัมพันธ์ชวนสัมผัสบรรยากาศและ ประสบการณ์ท่องเที่ยวเสมือนจริงผ่านระบบ สามมิติ 360 องศา เพื่อให้ผู้ที่คิดถึงเมืองไทย สามารถท่องเที่ยวผ่านระบบออนไลน์ได้ ซึ่งสถานการณ์ข้างต้นทำให้เห็นว่าการขับเคลื่อน เป้าหมายในปี 2564 ประเทศไทยยังรักษาระดับ ความสำเร็จได้อย่างต่อเนื่อง

การดำเนินงานที่ผ่านมา หน่วยงานภาครัฐได้บูรณาการการทำงานระหว่างส่วนราชการที่เกี่ยวข้อง ดำเนินงานด้านการทูตวัฒนธรรมเพื่อสร้างเสริมความนิยมไทยในต่างประเทศในรูปแบบที่หลากหลาย เหมาะสมกับรูปแบบการดำเนินชีวิตตามแนวปฏิบัติใหม่ ส่งเสริมความเข้าใจต่อสาธารณชนด้านการต่างประเทศและบทบาทไทยในเวทีโลก โดยการแลกเปลี่ยนประจำสัปดาห์ ซึ่งสอดคล้องกับการข่าว/การจัดทำรายงานสถานการณ์ระหว่างประเทศและการปรับตัวของส่วนราชการไทยในการประชาสัมพันธ์ภาพลักษณ์ และบทบาทผ่านดิจิทัลแพลตฟอร์ม นอกจากนี้ ยังได้มีการผลักดันการขึ้นทะเบียนกลุ่มป่าแก่งกระจานเป็นมรดกโลกกับองค์การยูเนสโก เพื่อสร้างเสริมสร้างภาพลักษณ์ไทย ส่งเสริมการท่องเที่ยวและสร้างความสมดุลระหว่างการอนุรักษ์ธรรมชาติและสภาพพื้นที่ ในการประชุมคณะกรรมการมรดกโลกสมัยที่ 44 ซึ่งได้รับการสนับสนุนจากหลายประเทศ ซึ่งสะท้อนความพร้อมของภาคีในการผลักดันในเวทีระหว่างประเทศร่วมกัน และผลักดันการเสนอขึ้นทะเบียนมรดกทางวัฒนธรรมที่จับต้องไม่ได้ของมนุษยชาติต่อยูเนสโกให้กับศิลปะ

การแสดงโนรา สงกรานต์ในประเทศไทย และต้มยำกุ้ง รวมถึงดำเนินกิจกรรมด้านศิลปวัฒนธรรมและส่งเสริมการเรียนการสอนภาษาไทยในหลายประเทศ เพื่อเสริมสร้างความนิยมไทยในประชาคมโลก การมอบเงินช่วยเหลือให้แก่ประเทศเพื่อนบ้านที่ประสบภัยพิบัติธรรมชาติและโรคระบาด ให้ความช่วยเหลือด้านมนุษยธรรม การพัฒนาสังคมและชุมชนในประเทศเพื่อนบ้านและมิตรประเทศ ซึ่งส่งเสริมการพัฒนาบทบาทในความร่วมมือทุกระดับอย่างสร้างสรรค์ เพื่อสร้างพันธมิตรรอบด้าน และได้มีการใช้กลไกในด้านความร่วมมือเพื่อการพัฒนาในการพัฒนาความสัมพันธ์กับประเทศเพื่อนบ้าน ตลอดจนการใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในการเผยแพร่แนวคิดเพื่อการบรรลุเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนของสหประชาชาตินำมาซึ่งภาพลักษณ์ที่ดีในฐานะประเทศผู้ให้ ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งในการสร้างมาตรฐานและความเข้าใจที่ถูกต้องและการยอมรับของต่างประเทศที่มีต่อประเทศไทย ในขณะเดียวกันยังได้มีการรณรงค์หาเสียงให้กับการสมัคร/ผู้สมัครของไทยในองค์การระหว่างประเทศ อาทิ การรณรงค์หาเสียงเลือกตั้งในตำแหน่งสมาชิก

คณะกรรมการประจำอนุสัญญาต่อต้านการทรมาน และการปฏิบัติหรือการลงโทษอื่นที่โหดร้าย ไร้มนุษยธรรม หรือที่ย่ำยีศักดิ์ศรี วาระปี 2565 – 2568 การเตรียมการสมัครรับเลือกตั้งเป็นสมาชิกคณะมนตรีขององค์การทางทะเลระหว่างประเทศ วาระปี 2565 – 2566 การเตรียมการส่งผู้สมัครของไทยสำหรับตำแหน่งสมาชิกคณะกรรมการการกฎหมายระหว่างประเทศ วาระปี 2566 - 2570 รวมถึงการดำเนินงานด้านส่งเสริมบทบาทของไทยในการประชุมสมัชชาสหประชาชาติ โดยประเทศไทยได้รับการรับรองจากประเทศสมาชิกอาเซียนให้เป็นผู้สมัครของอาเซียนในตำแหน่งคณะรัฐมนตรีสิทธิมนุษยชนแห่งสหประชาชาติ วาระปี 2568 – 2570 ซึ่งเป็นผลจากการดำเนินการจัดเตรียม/สร้างขีดความสามารถเพื่อสนับสนุนให้ประเทศไทย/คนไทยได้รับการเลือกตั้งในตำแหน่งสำคัญ

ในองค์การระหว่างประเทศ และมีบทบาทในเวทีระหว่างประเทศ และเป็นการสนับสนุนให้คนไทยที่มีศักยภาพได้สร้างชื่อเสียงและได้รับการยอมรับในระดับสากล นอกจากนี้ ยังได้ดำเนินภารกิจที่ประเทศไทยที่มุ่งส่งเสริมผลประโยชน์ด้านเศรษฐกิจของประเทศ โดยแสวงหาช่องทางและโอกาสในด้านการค้าและการลงทุนทั้งในมิติดึงดูดการลงทุนจากต่างชาติ และส่งเสริมการค้าการลงทุนไทยในต่างประเทศ ยกกระดับขีดความสามารถในด้านนวัตกรรมของภาครัฐและภาคเอกชนไทย และส่งเสริมสร้างความนิยมไทยผ่านการประชาสัมพันธ์เชิงรุกในทุกมิติ รวมถึงดำเนินกิจกรรมกงสุลสัญจรในต่างประเทศ ที่นอกจากจะให้บริการทำหนังสือเดินทางแล้ว ยังเป็นโอกาสในการลงพื้นที่เยี่ยมคนไทย/ชุมชนไทยเพื่อสอบถามความเป็นอยู่และให้การช่วยเหลือคนไทยในต่างประเทศอีกด้วย

ประเด็นท้าทายที่ส่งผลต่อการบรรลุเป้าหมาย
การดำเนินการเพื่อส่งเสริมให้ประเทศไทยมีเกียรติภูมิ อำนาจต่อรอง และได้รับการยอมรับในสากลมากขึ้น/ดีขึ้น ร้อยละ 5 - 10 ภายในปี 2565 นั้น ยังมีความท้าทายจากการแพร่ระบาดของเชื้อโควิด-19 ส่งผลให้ในปี 2564 กิจกรรมการท่องเที่ยวและการจัดประชุมนานาชาติต้องชะงักลง รวมไปถึงการแลกเปลี่ยนการเยือนระดับผู้นำ/การเข้าคารวะนายกรัฐมนตรีของแขกต่างประเทศ ซึ่งเป็นความท้าทายสำคัญต่อการส่งเสริมสถานะและอำนาจแบบนุ่มนวลของไทย ซึ่งหากดำเนินการแก้ไขสถานการณ์และบรรเทาผลกระทบของการแพร่ระบาดของเชื้อโควิด-19 ได้บนเงื่อนไขที่สามารถเดินทางระหว่างประเทศได้อย่างคล่องตัว จะทำให้การขับเคลื่อนด้านการต่างประเทศ การจัดกิจกรรม การประชุมนานาชาติในประเทศดำเนินการได้ อันจะนำมาซึ่งรายได้จากต่างประเทศ ฟื้นฟูการท่องเที่ยว และทำให้ประเทศไทยเป็นที่รู้จักเพิ่มมากขึ้น

ข้อเสนอแนะเพื่อการบรรลุเป้าหมาย การส่งเสริมสถานะและบทบาทของประเทศไทยในประชาคมโลก ควรดำเนินการจัดทำฐานข้อมูลระบบบริหารจัดการด้านการต่างประเทศให้เป็นปัจจุบัน เพื่อเป็นประโยชน์ในการติดตามความคืบหน้าการดำเนินการ และใช้เป็นข้อมูลประกอบการพิจารณา การกำหนด และการตัดสินใจนโยบายด้านการต่างประเทศ และเพื่อให้เกิดการทำงานอย่างบูรณาการร่วมกันของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งให้ความสำคัญกับการปรับตัวของส่วนราชการไทย ในการประชาสัมพันธ์ภาพลักษณ์ และบทบาทผ่านดิจิทัลแพลตฟอร์มเพิ่มมากขึ้น การส่งเสริมเอกลักษณ์ของไทยให้นำไปสู่การสร้างมูลค่าเพิ่ม และสามารถต่อยอดได้ และการผลักดันประเด็นที่ไทยมีศักยภาพและต้องการส่งเสริมผ่านเวทีระหว่างประเทศเพื่อยกระดับและรักษาบทบาทของไทยในประชาคมโลกอย่างต่อเนื่อง

แผนแม่บทย่อย

การต่างประเทศมีเอกภาพและบูรณาการ

เป้าหมายระดับแผนแม่บทย่อย

ปี 2562

ปี 2563

ปี 2564

**ทุกภาคส่วนมีส่วนร่วมในการขับเคลื่อนการต่างประเทศ
อย่างมีเอกภาพและไทยเป็นหุ้นส่วนความร่วมมือ
กับต่างประเทศในทุกมิติมากขึ้น**

คำเป้าหมายที่ต้องบรรลุภายในปี 2565

(1) ระดับความร่วมมือระหว่างส่วนราชการไทยเพื่อพัฒนา/ขับเคลื่อนการต่างประเทศในทุกมิติ (2) ระดับความสำเร็จในการสร้างความตระหนักรู้การมีส่วนร่วมของภาคส่วนต่าง ๆ (3) ระดับการพัฒนางานบริการด้านการต่างประเทศและด้านการกงสุล และ (4) ระดับความสำเร็จในการเสริมสร้างเครือข่ายบุคคลและองค์กรที่เป็นมิตรกับประเทศไทยในต่างประเทศมากขึ้น/ดีขึ้น เฉลี่ยร้อยละ 5 - 10

การดำเนินงานด้านการต่างประเทศที่มีประสิทธิภาพและก่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อประเทศ จำเป็นจะต้องมีการบูรณาการการทำงานร่วมกันของทุกภาคส่วนในการมีส่วนร่วมเสนอแนะนโยบายตลอดจนแนวทางการขับเคลื่อนการต่างประเทศและความเป็นหุ้นส่วนความร่วมมือกับต่างประเทศในทุกมิติ การพัฒนา โดยมุ่งเน้นการดำเนินงานให้เป็นเอกภาพ เพื่อนำไปสู่การบรรลุเป้าหมายเดียวกัน โดยต้องอาศัยกลไกเพื่อการบูรณาการการขับเคลื่อนการต่างประเทศของภาคส่วนต่าง ๆ ทั้งในและต่างประเทศ การบูรณาการแนวทางและบทบาทของหน่วยงานในการดำเนินความสัมพันธ์ระหว่างประเทศการยกระดับบริการด้านการกงสุลระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง การพัฒนาฐานข้อมูลกลางด้านการต่างประเทศ การส่งเสริมความตระหนักรู้ถึงบทบาทการเป็นพลเมืองโลก นโยบายรัฐที่ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชนและภาคเอกชนในการต่างประเทศ การเพิ่มบทบาทภาคประชาสังคมในการต่างประเทศ การสร้างความรู้ความเข้าใจด้านการต่างประเทศในหมู่ประชาชนและภาคส่วนต่าง ๆ การประชาสัมพันธ์บทบาทด้านการต่างประเทศของไทย ทั้งนี้ กิจกรรมแลกเปลี่ยน เรียนรู้ ตลอดจนการเยือน การเจรจา และการประชุมหารือทวิภาคีและพหุภาคีต่าง ๆ การริเริ่มและการลงทุนในหุ้นส่วนความร่วมมือเฉพาะด้าน ตลอดจนสถานการณ์แวดล้อมในภูมิภาคและระหว่างประเทศ จะช่วยเสริมสร้างองค์ความรู้และแนวปฏิบัติที่เป็นเลิศ ซึ่งจะเสริมสร้างให้ประเทศมีความพร้อมในการพัฒนาความร่วมมือในทุกระดับ ซึ่งบริบทโลกที่ได้เปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็ว ส่งผลให้เกิดความท้าทายในด้านการสื่อสารที่มีประสิทธิภาพ และการปรับเปลี่ยนรูปแบบการดำเนินงานเพื่อให้สามารถตอบสนองและรับมือกับปัญหาและอุปสรรคที่ได้อย่างรวดเร็ว และขาดการพัฒนากระบวนการบริหารจัดการข้อมูลให้เชื่อมโยงระหว่างหน่วยงานภาครัฐที่เป็นรูปธรรม

สถานการณ์การบรรลุเป้าหมาย ประเทศไทยเน้นย้ำความสำคัญในการยกระดับการพัฒนางานบริการด้านการต่างประเทศและด้านการกงสุลในการให้ความช่วยเหลือและดูแลคนไทยในต่างประเทศ โดยบูรณาการความร่วมมือระหว่างหน่วยงานทั้งในประเทศและส่วนราชการที่ประจำการในต่างประเทศ ผ่านกลไกทีมประเทศไทย เพื่ออำนวยความสะดวกในการให้ความช่วยเหลือคนไทยที่ประสบปัญหาหรือตกค้างในต่างประเทศ อีกทั้งยังได้ให้ความช่วยเหลือคนไทยในต่างประเทศในแง่ของการให้คำปรึกษาด้านสุขภาพและสุขภาพจิตผ่านการใช้เทคโนโลยีในช่วงที่มีการแพร่ระบาดของเชื้อโควิด-19 เพื่อให้การให้ความช่วยเหลือเป็นไปอย่างรวดเร็ว ครอบคลุมและทั่วถึง โดยในปี 2563 ได้ให้ความช่วยเหลือคนไทยในต่างประเทศรวม 148,679 คน ซึ่งเป็นการช่วยเหลือในกรณีต่าง ๆ อาทิ การเป็นเหยื่อค้ำมนุษย์ การถูกจับกุม/คุมขัง และการติดตามหาญาติ รวมทั้งยังมีการให้คำปรึกษาคนไทยในต่างประเทศผ่านช่องทางออนไลน์ ทั้งทาง Hotline, Email, Website และ Facebook รวม 470,340 คน (กรมการกงสุล, 2564) นอกจากนี้ หลายหน่วยงานของไทยได้ประสานความร่วมมือกันในการอำนวยความสะดวกให้การเปิดประเทศของไทยผ่านการนำเทคโนโลยีดิจิทัลมาประยุกต์เพื่อเชื่อมโยงการให้บริการสาธารณะต่าง ๆ ให้เป็นไปอย่างรวดเร็วและมีประสิทธิภาพเพื่อนำไปสู่การฟื้นฟูเศรษฐกิจของไทยควบคู่ไปกับการรักษาความมั่นคงด้านสาธารณสุข ซึ่งสะท้อนให้เห็นถึงความร่วมมือระหว่างส่วนราชการไทยอย่างมีบูรณาการ การดำเนินงานด้านต่างประเทศยังรวมถึงการสร้างความรู้ตระหนักรู้และการมีส่วนร่วมของภาคส่วนต่าง ๆ ให้เข้าใจตรงกันเกี่ยวกับบทบาทและข้อริเริ่มของไทยในเวทีการประชุมระดับโลก ตลอดจนวาระการพัฒนาที่สำคัญ และความเป็นหุ้นส่วนความร่วมมือกับต่างประเทศอันจะส่งผลกระทบต่อชีวิตและความเป็นอยู่ของคนไทย

การดำเนินงานที่ผ่านมา ในปี 2564 การดำเนินงานด้านการต่างประเทศมุ่งเน้นการประสานงานระหว่างหน่วยงานในทุกภาคส่วน ทั้งภาครัฐ เอกชน และภาคประชาสังคมในการขับเคลื่อนการต่างประเทศอย่างบูรณาการ และเป็นเอกภาพภายใต้กลไกการทูตเพื่อประชาชนและการทูตสาธารณะเพื่อให้ความช่วยเหลือและคุ้มครองผลประโยชน์ของคนไทยตลอดจนแรงงานไทยในต่างประเทศ โดยเฉพาะในสถานการณ์การแพร่ระบาดของเชื้อโควิด-19 โดยสถานเอกอัครราชทูต และสถานกงสุลใหญ่ของไทยในต่างประเทศ รวมถึงกงสุลกิตติมศักดิ์ของไทยในต่างประเทศ ได้มีการประสานงานกันเพื่อช่วยให้คนไทยที่ได้รับผลกระทบหรือตกค้างในต่างประเทศได้รับความช่วยเหลืออย่างทั่วถึง นอกจากนี้ ยังได้มีการนำเทคโนโลยีมาใช้ในการพัฒนางานบริการด้านการต่างประเทศให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น โดยกระทรวงการต่างประเทศและกระทรวงสาธารณสุขได้ดำเนินงานร่วมกันอย่างต่อเนื่องเพื่อให้คำปรึกษาเกี่ยวกับการดูแลสุขภาพกายและสุขภาพจิตแก่คนไทยที่ติดเชื้อโควิด-19 ผ่านแอปพลิเคชัน ศูนย์ปฏิบัติการมาตรการเดินทางเข้าออกประเทศและการดูแลคนไทยในต่างประเทศ (ศปก.กต.) ยังได้ร่วมมือกับสำนักพัฒนารัฐบาลดิจิทัล (สพร.) พัฒนาระบบลงทะเบียนแจ้งการเดินทางเข้าราชอาณาจักรโดยจัดทำ “Thailand Pass” ทดแทนการออก Certificate of Entry (COE) สำหรับผู้เดินทาง

เข้าประเทศทางอากาศ ซึ่งสามารถลดขั้นตอนการเตรียมเอกสารและการตรวจสอบการเดินทางเข้าออกประเทศ ทั้งนี้ เพื่อรองรับนโยบายเปิดประเทศตั้งแต่ 1 พ.ย. 2564 ยังได้มีการพัฒนาระบบบูรณาการการตรวจลงตราอิเล็กทรอนิกส์ (e-Visa) ผ่านการเชื่อมโยงข้อมูลการตรวจลงตราของกรมการกงสุล กระทรวงการต่างประเทศ ระบบตรวจคนเข้าเมืองแบบพิมพ์ลายนิ้วมือและถ่ายภาพใบหน้า (Biometric) ของสำนักงานตรวจคนเข้าเมือง สำนักงานตำรวจแห่งชาติ กับระบบตรวจสอบและคัดกรองผู้โดยสารล่วงหน้าของบริษัท ท่าอากาศยานไทย จำกัด (มหาชน) เพื่ออำนวยความสะดวกให้ชาวต่างชาติที่ประสงค์จะเดินทางเข้าประเทศไทยให้เป็นไปอย่างสะดวก รวดเร็วยิ่งขึ้น ไทยยังได้มีบทบาทในการสนับสนุนความเป็นหุ้นส่วนความร่วมมือกับต่างประเทศ ในกรอบความร่วมมือต่าง ๆ โดยเฉพาะในมิติที่จะช่วยฟื้นฟูประเทศและเศรษฐกิจให้ผ่านพ้นวิกฤติการแพร่ระบาดของเชื้อโควิด-19 ได้โดยเร็ว ตลอดจนการบรรจุแนวทางการขยายผลประโยชน์ทางเศรษฐกิจของไทยในแผนงานความร่วมมือในอนุภูมิภาคผลักดันวาระการพัฒนาที่ไทยให้ความสำคัญ อาทิ โมเดลเศรษฐกิจสีเขียวสู่ความยั่งยืนระยะยาว (BCG Model) ในกรอบการประชุมความร่วมมือทางเศรษฐกิจในเอเชีย-แปซิฟิก (เอเปค) ในวาระที่ไทยจะเป็นเจ้าภาพการประชุมในปี 2565

ประเด็นท้าทายที่ส่งผลต่อการบรรลุเป้าหมาย การดำเนินงานเพื่อให้ทุกภาคส่วนมีส่วนร่วมขับเคลื่อนการต่างประเทศอย่างมีเอกภาพ จำเป็นต้องสร้างความตระหนักรู้โดยอาศัยการสร้างฐานความรู้ความเข้าใจและการสื่อสารประชาสัมพันธ์ ให้เครือข่ายภาครัฐ เอกชน และภาคประชาสังคม ตลอดจนประชาชนทั่วไปเข้าใจตรงกันถึงเป้าหมายร่วมในการดำเนินการด้านต่างประเทศในแต่ละมิติ โดยแต่ละภาคส่วนต้องรับทราบถึงภารกิจ บทบาท และหน้าที่ของตนเองในการขับเคลื่อนการดำเนินงานเพื่อบรรลุเป้าหมายเดียวกัน อย่างไรก็ตาม การดำเนินการด้านการต่างประเทศยังเป็นการดำเนินการที่แยกส่วนนโยบายด้านการต่างประเทศของแต่ละหน่วยงาน ยังขาดการบูรณาการระหว่างกัน นอกจากนี้ ยังมีข้อจำกัดในแง่ระบบฐานข้อมูลกลางด้านการต่างประเทศยังไม่มีการพัฒนาอย่างเป็นรูปธรรม และยังขาดกิจกรรมที่ส่งเสริมให้ประชาชนมีความตระหนักรู้ถึงบทบาทการเป็นพลเมืองโลกซึ่งประชาชนทั่วไปอาจมองว่าเป็นเรื่องไกลตัว และการเพิ่มบทบาทของภาคประชาสังคมในการต่างประเทศ ทั้งนี้ การบูรณาการระหว่างส่วนราชการไทยเพื่อขับเคลื่อนการต่างประเทศนั้น ยังคงให้ความสำคัญกับตัวชี้วัดที่วัดระดับการดำเนินงานของหน่วยงานมากกว่าการบูรณาการเพื่อขับเคลื่อนภารกิจด้านการต่างประเทศของส่วนราชการไทย

ข้อเสนอแนะเพื่อการบรรลุเป้าหมาย การดำเนินงานเพื่อจะบรรลุเป้าหมายในระยะต่อไป อาจต้องพิจารณาปรับตัวชี้วัดภายใต้เป้าหมายแผนแม่บทย่อย เนื่องจากการวัดจำนวนกิจกรรม/โครงการ หรือจำนวนผู้เข้าร่วมที่เพิ่มขึ้นเท่านั้น ไม่สามารถสะท้อนความสำเร็จในด้านการบูรณาการความร่วมมือระหว่างประเทศ หรือความสำเร็จในการส่งเสริมความตระหนักรู้และมีส่วนร่วมของภาคส่วนต่าง ๆ โดยการจัดกิจกรรมหรือการดำเนินโครงการจะต้องพยายามหลีกเลี่ยงไม่ให้ซ้ำซ้อนกันระหว่างหน่วยงาน โดยต้องคำนึงถึงเงื่อนไขเวลาและทรัพยากรประเทศที่จำกัด เพื่อให้ประเทศได้รับผลประโยชน์สูงสุด ทั้งนี้ ควรเร่งพัฒนาระบบฐานข้อมูลกลางด้านการต่างประเทศที่ครอบคลุมนโยบายการต่างประเทศในหลากหลายมิติ อีกทั้งระบุจุดยืนของประเทศไทยในประเด็นความร่วมมือและการพัฒนาที่สำคัญ ตลอดจนจุดยืนของต่างประเทศและมิตรประเทศ เพื่อให้ทุกภาคส่วนสามารถนำข้อมูลไปประยุกต์ใช้ในการดำเนินบทบาทเชิงรุกด้านการต่างประเทศท่ามกลางบริบทการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วของโลก ได้อย่างมีประสิทธิภาพและเป็นเอกภาพ

